

Rada
Evropské unie

Brusel 31. května 2021

7746/21

Interinstitucionální spis:
2014/0008 (NLE)

AVIATION 78
RELEX 300
OC 16
NIS 10

PRÁVNÍ PŘEDPISY A JINÉ AKTY

Předmět : Dohoda mezi Evropskou unií a jejími členskými státy na jedné straně a
Ukrajinou na straně druhé o společném leteckém prostoru

DOHODA MEZI EVROPSKOU UNIÍ
A JEJÍMI ČLENSKÝMI STÁTY NA JEDNÉ STRANĚ
A UKRAJINOU NA STRANĚ DRUHÉ
O SPOLEČNÉM LETECKÉM PROSTORU

BELGICKÉ KRÁLOVSTVÍ,

BULHARSKÁ REPUBLIKA,

ČESKÁ REPUBLIKA,

DÁNSKÉ KRÁLOVSTVÍ,

SPOLKOVÁ REPUBLIKA NĚMECKO,

ESTONSKÁ REPUBLIKA,

IRSKO,

ŘECKÁ REPUBLIKA,

ŠPANĚLSKÉ KRÁLOVSTVÍ,

FRANCOUZSKÁ REPUBLIKA,

CHORVATSKÁ REPUBLIKA,

ITALSKÁ REPUBLIKA,

KYPERSKÁ REPUBLIKA,

LOTYŠSKÁ REPUBLIKA,

LITEVSKÁ REPUBLIKA,

LUCEMBURSKÉ VELKOVÉVODSTVÍ,

MAĎARSKO,

MALTSKÁ REPUBLIKA,

NIZOZEMSKÉ KRÁLOVSTVÍ,

RAKOUSKÁ REPUBLIKA,

POLSKÁ REPUBLIKA,

PORTUGALSKÁ REPUBLIKA,

RUMUNSKO,

REPUBLIKA SLOVINSKO,

SLOVENSKÁ REPUBLIKA,

FINSKÁ REPUBLIKA,

ŠVÉDSKÉ KRÁLOVSTVÍ,

smluvní strany Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie a členské státy Evropské unie a členské státy Evropské unie (dále jen „členské státy EU“),

a

EVROPSKÁ UNIE, dále jen „Unie“,

na jedné straně

a

UKRAJINA, na straně druhé,

společně dále jen „strany“,

PŘEJÍCE SI vytvořit společný letecký prostor založený na vzájemném přístupu na trhy stran s leteckou dopravou za rovných podmínek hospodářské soutěže a při dodržování stejných pravidel, mimo jiné v oblasti bezpečnosti, ochrany před protiprávními činy, uspořádání letového provozu, sociální harmonizace a životního prostředí;

UZNÁVAJÍCE integrovanou povahu mezinárodního civilního letectví a práva a povinnosti Ukrajiny a členských států EU vyplývajících z jejich členství v mezinárodních organizacích pro letectví, zejména v Mezinárodní organizaci pro civilní letectví (dále jen „ICAO“) a Evropské organizaci pro bezpečnost letového provozu, jakož i jejich práva a povinnosti vyplývající z mezinárodních dohod se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi;

PŘEJÍCE SI prohloubit vztahy mezi stranami v oblasti letecké dopravy, včetně oblasti průmyslové spolupráce, a vycházet z rámce stávajícího systému dohod o leteckých službách s cílem prosazovat hospodářské, kulturní a dopravní vazby mezi stranami;

PŘEJÍCE SI usnadnit rozšíření příležitostí v letecké dopravě, a to i prostřednictvím rozvoje sítí letecké dopravy s cílem uspokojit potřeby cestujících i zasilatelů v oblasti výhodných služeb letecké dopravy;

UZNÁVAJÍCE význam letecké dopravy pro podporu obchodu, cestovního ruchu a investic;
BEROUCE NA VĚDOMÍ Úmluvu o mezinárodním civilním letectví, otevřenou k podpisu v Chicagu dne 7. prosince 1944;

MAJÍCE NA PAMĚTI, že s cílem zajistit koordinovaný rozvoj dopravy mezi stranami, přizpůsobený jejich obchodním potřebám, stanoví Dohoda o přidružení mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy a Ukrajinou, že podmínky vzájemného přístupu na trh a poskytování služeb v letecké dopravě mohou být upraveny zvláštními dohodami;

PŘEJÍCE SI umožnit leteckým dopravcům nabízet cestujícím i zasilatelům konkurenční ceny a služby na otevřených trzích;

PŘEJÍCE SI, aby všechna odvětví letecké dopravy, včetně zaměstnanců leteckých dopravců, požívala výhod liberalizované dohody;

MAJÍCE V ÚMYSLU vycházet z rámce stávajících dohod o letecké dopravě s cílem postupně otevírat trhy a získat maximální výhody pro spotřebitele, letecké dopravce, pracovníky a společnosti obou stran;

SOUHLASÍCE, že je vhodné, aby pravidla společného leteckého prostoru byla založena na příslušných právních předpisech platných v Evropské unii uvedených v příloze I této dohody, aniž jsou dotčeny Smlouvy EU a ukrajinská ústava;

BEROUCE NA VĚDOMÍ záměr Ukrajiny zahrnout do svých právních předpisů upravujících oblast letectví příslušné požadavky a normy Evropské unie, a to i co se týče budoucího vývoje právních předpisů v EU;

PŘEJÍCE SI zajistit nejvyšší stupeň bezpečnosti a ochrany před protiprávními činy v mezinárodní letecké dopravě a znovu zdůrazňující své vážné obavy z činů či hrozeb zaměřených proti ochraně letadel před protiprávními činy, které ohrožují bezpečnost osob či majetku, mají negativní dopad na provoz letecké dopravy a narušují důvěru cestujících v bezpečnost civilního letectví;

UZNÁVAJÍCE přínosy, které mohou strany získat díky plnému dodržování pravidel společného leteckého prostoru, včetně otevření trhů a získání maximálních výhod pro spotřebitele a průmyslová odvětví obou stran;

UZNÁVAJÍCE, že vytvoření společného leteckého prostoru a provádění jeho pravidel nelze dosáhnout bez přechodných ustanovení a že

v této souvislosti je důležité, aby byla poskytována přiměřená pomoc;

ZDŮRAZŇUJÍCE, že s leteckými dopravci je třeba zacházet transparentním a nediskriminačním způsobem, pokud jde o jejich přístup k infrastrukturám letecké dopravy, zejména tehdy, jsou-li tyto infrastruktury omezené, včetně přístupu na letiště;

PŘEJÍCE SI zajistit rovné podmínky pro letecké dopravce, které by jim skýtaly spravedlivé a rovné příležitosti k poskytování dohodnutých služeb;

UZNÁVAJÍCE, že vládní dotace mohou nepříznivě ovlivnit hospodářskou soutěž mezi leteckými dopravci a ohrozit základní cíle této dohody;

POTVRZUJÍCE význam ochrany životního prostředí při tvorbě a provádění politiky mezinárodního letectví a uznávající práva svrchovaných států přijímat za tímto účelem odpovídající opatření;

BEROUCE NA VĚDOMÍ význam ochrany spotřebitelů, včetně ochrany poskytované Úmluvou o sjednocení některých pravidel o mezinárodní letecké přepravě, podepsanou v Montrealu dne 28. května 1999;

VÍTAJÍCE probíhající dialog mezi stranami, jehož cílem je prohloubit jejich vztahy v jiných oblastech, zejména v zájmu usnadnění pohybu osob,

SE DOHODLY TAKTO:

HLAVA I

OBECNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 1

Cíle a působnost

Cílem této dohody je postupné vytvoření společného leteckého prostoru mezi Evropskou unií, jejími členskými státy a Ukrajinou, který je založen zejména na stejných pravidlech v oblasti bezpečnosti, ochrany před protiprávními činy, uspořádání letového provozu, životního prostředí, ochrany spotřebitele a používání počítačových rezervačních systémů, jakož i na stejných pravidlech týkajících se sociálních aspektů. Za tímto účelem stanoví tato dohoda pravidla, technické požadavky, správní postupy, základní provozní normy a prováděcí pravidla použitelná mezi stranami.

Tento společný letecký prostor je založen na volném přístupu na trh letecké dopravy a rovných podmínkách hospodářské soutěže.

ČLÁNEK 2

Definice

Pro účely této dohody, není-li stanoveno jinak, se rozumí :

- 1) „dohodnutými službami“ a „stanovenými trasami“ mezinárodní letecká doprava podle článku 16 a přílohy II této dohody;
- 2) „dohodou“ tato dohoda, její přílohy a veškeré jejich změny;
- 3) „leteckou dopravou“ se rozumí veřejná přeprava cestujících, zavazadel, nákladu a pošty letadlem, uskutečňovaná odděleně či v kombinaci, za úplatu nebo nájemné; za účelem zamezení pochybnostem jsou v ní zahrnuty pravidelné a nepravidelné (charterové) služby a služby určené pouze k přepravě nákladu;
- 4) „leteckým dopravcem“ společnost nebo podnik s platnou provozní licencí nebo obdobným dokladem;
- 5) „příslušnými orgány“ vládní organizace či veřejné subjekty odpovědné za výkon správních funkcí podle této dohody;
- 6) „společnostmi nebo podniky“ subjekty založené podle občanského nebo obchodního práva včetně družstev a jiné právnické osoby veřejného nebo soukromého práva s výjimkou neziskových organizací;

- 7) „úmluvou“ Úmluva o mezinárodním civilním letectví, otevřená k podpisu v Chicagu dne 7. prosince 1944, která zahrnuje:
- a) veškeré změny, které vstoupily v platnost podle čl. 94 písm. a) úmluvy a byly ratifikovány Ukrajinou i členským státem EU nebo členskými státy EU; a
 - b) veškeré přílohy nebo jejich změny přijaté podle článku 90 úmluvy, pokud je taková příloha či změna v dané době účinná pro Ukrajinu a členský stát EU nebo členské státy EU;
- 8) „dohodou ECAA“ mnohostranná dohoda mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy a Albánskou republikou, Bosnou a Hercegovinou, Bulharskou republikou, Bývalou jugoslávskou republikou Makedonií, Republikou Černá Hora, Chorvatskou republikou, Islandskou republikou, Prozatímní správní misí Organizace spojených národů v Kosovu¹ Norským královstvím, Rumunskem a Republikou Srbsko o vytvoření společného evropského leteckého prostoru;
- 9) „EASA“ Agentura Evropské unie pro bezpečnost letectví zřízená nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 ze dne 20. února 2008 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Evropské agentury pro bezpečnost letectví, kterým se ruší směrnice Rady 91/670 EHS, nařízení (ES) č. 1592/2002 a směrnice 2004/36/ES;

¹ Tímto označením nejsou dotčeny postoje k otázce statusu a označení je v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1244/1999 a se stanoviskem Mezinárodního soudního dvora k vyhlášení nezávislosti Kosova.

- 10) „faktickou kontrolou“ vztah na základě práv, smluv nebo jiných prostředků, které samostatně nebo společně a s ohledem na věcné či právní skutečnosti zakládají možnost přímého nebo nepřímého rozhodujícího vlivu na podnik, zejména prostřednictvím:
- a) práva užívat veškerý majetek podniku nebo jeho část;
 - b) práv nebo smluv, které udělují rozhodující vliv na složení, hlasování nebo rozhodování orgánů podniku nebo jinak udělují rozhodující vliv na chod podniku;
- 11) „faktickou regulační kontrolou“ stav, kdy příslušný orgán strany vydávající licence, který leteckému dopravci vydal provozní licenci nebo povolení:
- a) průběžně ověřuje, zda uvedený letecký dopravce splňuje příslušná kritéria pro provoz mezinárodních leteckých služeb, na jejichž základě se provozní licence nebo povolení vydává, v souladu s příslušnými vnitrostátními právními a správními předpisy, a
 - b) zajišťuje vhodný dohled, pokud jde o bezpečnost a ochranu v souladu alespoň s normami ICAO;
- 12) „Smlouvami EU“ Smlouva o Evropské unii a Smlouva o fungování Evropské unie;
- 13) „členským státem EU“ členský stát Evropské unie;

- 14) „způsobilostí“ zjištění, zda je letecký dopravce způsobilý provozovat mezinárodní letecké služby, totiž zda má uspokojivou finanční způsobilost a přiměřené zkušenosti s řízením a je s to dodržovat právní a správní předpisy a požadavky, které upravují provoz těchto služeb;
- 15) „právem páte svobody“ právo či výsada udělené jedním státem (dále jen „udělující stát“) leteckým dopravcům jiného státu (dále jen „přijímající stát“) za účelem poskytování služeb mezinárodní letecké dopravy mezi územím udělujícího státu a územím třetí země, a to pod podmínkou, že takové služby začínají či končí na území přijímajícího státu;
- (16) „úplnými náklady“ náklady na poskytnutou leteckou službu a přiměřený poplatek za administrativní režijní náklady a případně všechny příslušné poplatky související s náklady na ochranu životního prostředí a uplatňované bez ohledu na státní příslušnost;
- 17) „ICAO“ Mezinárodní organizace pro civilní letectví zřízená podle úmluvy;
- 18) „mezinárodní leteckou dopravou“ letecká doprava mezi místy v nejméně dvou státech;
- 19) „intermodální dopravou“ veřejná přeprava cestujících, zavazadel, nákladu a pošty letadlem a jedním nebo více druhy povrchové dopravy, odděleně nebo v kombinaci, za úplatu nebo nájemné;
- 20) „opatřením“ veškerá opatření strany, ať už ve formě zákona, nařízení, pravidla, postupu, rozhodnutí nebo správního aktu nebo v jakékoli jiné formě;

21) „státním příslušníkem“:

- a) v případě Ukrajiny každá osoba, která má ukrajinskou státní příslušnost, nebo v případě Evropské unie a jejích členských států každá osoba, která má státní příslušnost některého z členských států EU; nebo
- b) jakýkoli právní subjekt:
 - i) který je vlastněn přímo nebo prostřednictvím většinového vlastnického podílu a je stále fakticky kontrolován v případě Ukrajiny osobami či subjekty s ukrajinskou státní příslušností, nebo v případě Evropské unie a jejích členských států osobami či subjekty, které jsou státním příslušníkem některého členského státu EU nebo jednoho z jiných států uvedených v příloze V této dohody a
 - ii) jehož hlavní místo podnikání je v případě Ukrajiny na Ukrajině, nebo v případě Evropské unie a jejích členských států v některém členském státě;

22) „státní příslušností“ v souvislosti s leteckým dopravcem, zda letecký dopravce splňuje požadavky týkající se otázek, jako je jeho vlastnictví, faktická kontrola a hlavní místo podnikání;

23) „provozní licencí“:

- a) v případě Evropské unie a jejích členských států oprávnění, které příslušný orgán vydávající licence vydá určité společnosti či podniku a které uvedené společnosti či podniku umožňuje poskytovat letecké služby podle příslušných právních předpisů EU; a
- b) v případě Ukrajiny povolení pro leteckou přepravu cestujících nebo nákladu vydané podle příslušných právních předpisů Ukrajiny;

24) „cenou“:

- a) „letecké tarify“, které se platí leteckým dopravcům, jejich zástupcům nebo jiným prodejčům letenek za leteckou přepravu cestujících a zavazadel, a jakékoliv podmínky pro použití těchto cen, včetně odměn a podmínek nabízených zástupcům, a za jiné pomocné služby, a
- b) „letecké sazby“, které se platí za přepravu pošty a nákladu, a podmínky pro použití těchto cen, včetně odměn a podmínek nabízených zástupcům, a za jiné pomocné služby.

Tato definice se případně vztahuje i na povrchovou dopravu ve spojení s mezinárodní leteckou dopravou a na podmínky, jimž podléhá uplatňování leteckých tarifů a leteckých služeb;

- 25) „dohodou o přidružení“ Dohoda o přidružení mezi Evropskou unií, Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na jedné straně a Ukrajinou na straně druhé, podepsaná v Bruselu dne 21. března 2014 a 27. června 2014, a veškeré nástroje, které ji nahrazují;
- 26) „hlavním místem podnikání“ ústředí nebo sídlo leteckého dopravce, v němž jsou vykonávány hlavní finanční funkce a provozní řízení tohoto leteckého dopravce, včetně řízení zachování jeho letové způsobilosti;
- 27) „závazkem veřejné služby“ jakýkoliv závazek uložený leteckým dopravcům k zajištění minimálních pravidelných leteckých služeb na určené trati, které splňují stanovené normy návaznosti, pravidelnosti, stanovení cen a minimální kapacity, k nimž by se letečtí dopravci nezavázali, pokud by zvažovali výhradně vlastní obchodní zájmy. Za plnění závazků veřejné služby může leteckým dopravcům dotčená strana poskytnout náhradu;
- 28) „programem SESAR“ program výzkumu v oblasti uspořádání letového provozu pro jednotné evropské nebe, který je technologickým prvkem jednotného evropského nebe, jehož cílem je poskytnout EU vysoce výkonnou infrastrukturu řízení letového provozu, která umožní bezpečný rozvoj letecké dopravy šetrný k životnímu prostředí;

29) „subvencí“ jakýkoliv finanční příspěvek poskytnutý vládou, regionálním veřejným subjektem nebo jinou veřejnou organizací, totiž v případech, kdy:

- a) postup vlády, regionálního veřejného subjektu či jiné veřejné organizace zahrnuje přímý převod finančních prostředků, například ve formě grantu, půjčky či účasti na základním kapitálu, potenciální přímý převod finančních prostředků ve prospěch podniku nebo převzetí jeho závazků, například formou úvěrových záruk, kapitálových vkladů, vlastnictví, ochrany před úpadkem nebo pojištění;
- b) částky představující příjmy vlády, regionálního veřejného subjektu či jiné veřejné organizace, jež jsou za běžných okolností splatné, jsou prominuty, nejsou vybírány nebo jsou nepřiměřeně sníženy;
- c) vláda, regionální veřejný subjekt či jiná veřejná organizace poskytuje zboží nebo služby jiné než obecná infrastruktura nebo nakupuje zboží či služby; nebo
- d) vláda, regionální veřejný subjekt či jiná veřejná organizace provádí platby ve prospěch mechanismu financování nebo pověří soukromý subjekt prováděním či tomuto subjektu nařídí provádění jedné nebo více druhů činností uvedených v písmenech a), b) a c), jež by za běžných okolností prováděla vláda a jež se v praxi v podstatě neliší od postupů obvykle prováděných vládami;

a kdy je tím poskytnuta výhoda;

- 30) „územím“ v případě Ukrajiny pevnina a k ní přilehlé teritoriální vody spadající pod její svrchovanost a v případě Evropské unie pevnina (kontinentální a ostrovní), vnitřní vody a teritoriální vody, na něž se vztahuje Smlouva o Evropské unii a Smlouva o fungování Evropské unie za podmínek stanovených v uvedených smlouvách a v jakémkoliv nástroji, který je nahrazuje;
- 31) „dohodou o tranzitu“ Dohoda o tranzitu mezinárodních leteckých služeb uzavřená v Chicagu dne 7. prosince 1944;
- 32) „uživatelským poplatkem“ poplatek uložený leteckým dopravcům příslušným orgánem nebo povolený uvedeným orgánem v souvislosti s používáním zařízení a služeb ze strany letadel, jejich posádek, cestujících, nákladu a pošty, které souvisejí s letovou navigací (a to i v případě přeletů), řízením letového provozu a ochranou letišť a letectví před protiprávními činy.

ČLÁNEK 3

Provádění dohody

1. Strany přijmou veškerá obecná i zvláštní opatření, k splnění závazků vyplývajících z této dohody a zdrží se jakýchkoliv opatření, která by mohla ohrozit dosažení cílů této dohody.

2. Prováděním opatření uvedených v odstavci 1 tohoto článku nejsou dotčena práva a povinnosti kterékoli strany, které vyplývají z její účasti v mezinárodních organizacích nebo mezinárodních dohodách, zejména v úmluvě a v dohodě o tranzitu.
3. Při používání opatření uvedených v odstavci 1 tohoto článku strany v oblasti působnosti této dohody:
- a) zruší všechna jednostranná správní, technická nebo jiná opatření, která by mohla představovat nepřímé omezení a mít diskriminační účinky na poskytování leteckých služeb podle této dohody; a
 - b) zdrží se provádění správních, technických nebo právních opatření, která by při poskytování služeb podle této dohody mohla vést k diskriminaci vůči státním příslušníkům nebo společnostem či podnikům druhé strany.

ČLÁNEK 4

Zákaz diskriminace

V oblasti působnosti této dohody, a aniž by byla dotčena v ní obsažená zvláštní ustanovení, je zakázána jakákoli diskriminace na základě státní příslušnosti.

HLAVA II

SPOLUPRÁCE V OBLASTI PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

ČLÁNEK 5

Obecné zásady spolupráce v oblasti právních předpisů

1. Strany všemi možnými způsoby spolupracují na postupném zahrnutí požadavků a norem aktů Evropské unie uvedených v příloze I této dohody do ukrajinských právních předpisů, jakož i na provádění těchto ustanovení Ukrajinou prostřednictvím:
 - a) pravidelných konzultací vedených v rámci smíšeného výboru podle článku 29 (dále jen „Smíšený výbor“) této dohody za účelem výkladu aktů Evropské Unie uvedených v příloze I této dohody, které se týkají bezpečnosti letectví a ochrany letectví před protiprávními činy, uspořádání letového provozu, ochrany životního prostředí, přístupu na trh a doplňkových otázek, sociálních věcí, ochrany spotřebitele a dalších oblastí upravených touto dohodou;
 - b) poskytování přiměřené pomoci v konkrétních oblastech stanovených stranami;
 - c) konzultací a výměny informací o nových právních předpisech podle článku 15 této dohody.

2. Ukrajina přijme nezbytná opatření k zahrnutí požadavků a norem aktů Evropské unie uvedených v příloze I této dohody do ukrajinského právního systému v souladu s přechodnými ustanoveními, jež jsou uvedena v článku 33 a související příloze III této dohody.

3. Prostřednictvím smíšeného výboru si strany neprodleně vzájemně oznámí své příslušné orgány odpovědné za dohled nad bezpečností, letovou způsobilost, vydávání licencí leteckým dopravcům, otázky týkající se letišť, ochranu letectví před protiprávními činy, uspořádání letového provozu, vyšetřování nehod a mimořádných událostí, zřízení letecké navigace a zavedení letištních poplatků.

ČLÁNEK 6

Dodržování právních a správních předpisů

1. Při vstupu na území jedné strany, pobytu na něm či jeho opouštění dodržují letečtí dopravci druhé strany právní a správní předpisy, které platí na tomto území a které se týkají příletu či odletu letadla provozujícího leteckou dopravu na území či z území této strany nebo provozu a navigace letadla.

2. Při vstupu na území jedné strany, pobytu na něm či jeho opouštění musí cestující, posádka nebo náklad leteckých dopravců druhé strany splnit, nebo musí být jejich jménem či ve vztahu k nim splněny, právní a správní předpisy, které platí na tomto území a týkají se vstupu či odletu cestujících, posádky nebo nákladu letadla na/z území této strany (včetně předpisů, které se vztahují na vstup, vstupní odbavení, přistěhovaleckou kontrolu, pasy, clo a karanténu nebo v případě pošty včetně poštovních předpisů).

ČLÁNEK 7

Bezpečnost letectví

1. S výhradou přechodných ustanovení uvedených v příloze III této dohody postupují strany v souladu se svými právními předpisy upravujícími požadavky a normy, které se týkají bezpečnosti letectví a jsou uvedeny v příloze I části C této dohody, podle podmínek uvedených v tomto článku.
2. V souladu s přechodnými ustanoveními uvedenými v příloze III této dohody zahrne Ukrajina do svých právních předpisů požadavky a normy uvedené v odstavci 1 tohoto článku a bude je účinně provádět a zároveň bude nadále vykonávat funkce a úkoly státu vývoje, výroby, registrace a provozovatele, jak je stanoveno úmluvou.
3. Strany spolupracují s cílem zajistit, aby Ukrajina účinně prováděla své právní předpisy přijaté za účelem zahrnutí požadavků a norem uvedených v odstavci 1 tohoto článku. Za tímto účelem se od data vstupu této dohody v platnost Ukrajina zapojí do činnosti agentury EASA jako pozorovatel, jak je stanoveno v příloze VI této dohody.
4. Aby bylo zajištěno provozování dohodnutých služeb podle čl. 16 odst. 1 písm. a), b), c) a d) této dohody, uzná každá strana za platná osvědčení o letové způsobilosti, osvědčení o způsobilosti a licence vydané nebo ověřené druhou stranou, jež jsou stále platné, pokud jsou požadavky na taková osvědčení nebo licence přinejmenším rovnocenné minimálním normám, jež mohou být zavedeny podle úmluvy.

5. O uznávání osvědčení vydaných Ukrajinou a uvedených v příloze IV oddílu I této dohody ze strany členských států EU se rozhoduje podle ustanovení stanovených v příloze III této dohody.

6. Strany spolupracují při sbližování systémů certifikace v oblasti prvotní letové způsobilosti a jejího zachování.

7. Strany zabezpečí, aby letadlo registrované na území jedné strany, u něhož existuje podezření, že nespĺňuje mezinárodní normy v oblasti bezpečnosti letectví stanovené úmluvou, a které přistává na letištích otevřených mezinárodní letecké dopravě na území druhé strany, bylo podrobeno prohlídkám provedeným příslušnými orgány druhé strany na odbavovací ploše, na palubě letadla a v jeho okolí za účelem prověření platnosti dokladů letadla a jeho posádky a navenek patrného stavu letadla a jeho vybavení.

8. Strany si příslušnými způsoby vyměňují informace včetně jakýchkoli zjištění během prohlídek na odbavovací ploše provedených v souladu s odstavcem 7 tohoto článku.

9. Příslušné orgány jedné strany mohou kdykoliv požádat o konzultace s příslušnými orgány druhé strany ohledně bezpečnostních norem zavedených druhou stranou, a to i v oblastech jiných než těch, které jsou upraveny akty uvedenými v příloze I této dohody, nebo ohledně nedostatků zjištěných během prohlídek na odbavovací ploše. Tyto konzultace se uskuteční do 30 dnů od uvedené žádosti.

10. Žádné ustanovení této dohody nelze vykládat způsobem omezujícím pravomoc některé ze stran přijmout veškerá vhodná a okamžitá opatření, zjistí-li tato strana, že letadlo, výrobek nebo provoz:

- a) nesplňuje minimální normy stanovené podle úmluvy nebo případně požadavky a normy uvedené v příloze I části C této dohody ;
- b) mohou, na základě prohlídky uvedené v odstavci 7 tohoto článku, vyvolat vážné obavy, že letadlo nebo provoz letadla nesplňují minimální normy stanovené podle úmluvy, případně požadavky a normy uvedené v příloze I části C této dohody ; nebo
- c) mohou vyvolat vážné obavy, že minimální normy stanovené úmluvou, případně požadavky a normy uvedené v příloze I části C této dohody nejsou účinně dodržovány a spravovány.

11. Přijme-li strana opatření podle odstavce 10 této dohody, neprodleně o přijetí těchto opatření uvědomí příslušné orgány druhé strany a uvede důvody, které ji k těmto opatřením vedly.

12. Jsou-li opatření přijatá v důsledku uplatňování odstavce 10 této dohody uplatňována i nadále, ačkoliv důvod pro jejich přijetí již pominul, může kterákoliv strana předložit záležitost smíšenému výboru.

13. Dotčená strana neprodleně oznámí ostatním stranám všechny změny vnitrostátních právních předpisů týkající se postavení příslušných orgánů Ukrajiny nebo jakéhokoli příslušného orgánu členských států EU.

ČLÁNEK 8

Ochrana letectví před protiprávními činy

1. Podle přechodných ustanovení stanovených v příloze III této dohody zahrne Ukrajina do svých právních předpisů ustanovení obsažená v dokumentu Evropské konference pro civilní letectví (ECAC) 30 části II a bude je účinně provádět. V kontextu posouzení podle čl. 33 odst. 2 této dohody se inspektoři Evropské komise mohou jako pozorovatelé účastnit inspekcí prováděných příslušnými ukrajinskými orgány na letištích na území Ukrajiny podle mechanismu schváleného oběma stranami. Touto dohodou nejsou dotčena práva a povinnosti Ukrajiny a členských států EU podle přílohy 17 úmluvy.

2. Vzhledem k tomu, že zajištění bezpečnosti civilního letadla, jeho cestujících a posádky je základním předpokladem provozu mezinárodních leteckých služeb, strany opětovně potvrzují své vzájemné závazky při ochraně civilního letectví před protiprávními činy, a obzvláště své závazky podle úmluvy, Úmluvy o trestných a některých jiných činech spáchaných na palubě letadla, podepsané v Tokiu dne 14. září 1963, Úmluvy o potlačení protiprávního zmocnění se letadel, podepsané v Haagu dne 16. prosince 1970, Úmluvy o potlačování protiprávních činů ohrožujících bezpečnost civilního letectví, podepsané v Montrealu dne 23. září 1971, Protokolu o potlačování protiprávních násilných činů na letištích sloužících k mezinárodnímu civilnímu letectví, podepsanému v Montrealu dne 24. února 1988 a Úmluvy o značkování plastických tržavin pro účely detekce, podepsané v Montrealu dne 1. března 1991, pokud jsou obě strany stranami těchto úmluv, jakož i všech dalších úmluv a protokolů týkajících se ochrany civilního letectví před protiprávními činy, jejichž stranami obě strany jsou.

3. Strany si na požádání vzájemně poskytnou veškerou nezbytnou pomoc s cílem zabránit protiprávnímu zmocnění se civilního letadla a jiným protiprávním činům namířeným proti bezpečnosti letadla, jeho cestujících a posádky, letišť a leteckých navigačních zařízení a jakékoliv jiné hrozbě ohrožující ochranu civilního letectví před protiprávními činy.

4. Strany ve svých vzájemných vztazích jednají v souladu s normami ochrany letectví před protiprávními činy a doporučenými postupy stanovenými ICAO a uvedenými jako přílohy úmluvy, za předpokladu, že tyto postupy uplatňují, a to v rozsahu, v jakém se taková ochranná opatření na strany vztahují. Obě strany vyžadují, aby provozovatelé letadel zapsaných v jejich rejstříku, provozovatelé, jejichž hlavní místo podnikání nebo trvalý pobyt je na území stran, a provozovatelé letišť na území stran jednali v souladu s těmito ustanoveními o ochraně letectví před protiprávními činy.

5. Každá strana zajistí, aby na jejím území byla přijata účinná opatření k ochraně civilního letectví před protiprávními činy, včetně mimo jiné detekčních kontrol cestujících a jejich kabinových zavazadel, detekčních kontrol zapsaných zavazadel a bezpečnostních kontrol nákladu a pošty před jejich nástupem nebo naložením do letadla a dále bezpečnostních kontrol palubních zásob a letištních dodávek, kontroly vstupu a prohlídek osob jiných než cestujících při vstupu do vyhrazených bezpečnostních prostorů. V případě potřeby se tato opatření upraví tak, aby bylo možné řešit slabiny a hrozby v oblasti civilního letectví. Každá strana souhlasí s tím, že se od jejích leteckých dopravců může vyžadovat, aby dodržovali ta ustanovení o ochraně letectví před protiprávními činy uvedená v odstavci 4 tohoto článku, která druhá strana vyžaduje pro vstup na své území, jeho opuštění či pobyt na něm.

6. Každá strana rovněž vstřícně posoudí jakýkoli požadavek druhé strany na přiměřená zvláštní ochranná opatření ke zvládnutí konkrétní hrozby. Každá strana s předstihem oznámí druhé straně jakákoliv zvláštní ochranná opatření, která hodlá zavést a která by mohla mít významný finanční či provozní dopad na služby letecké dopravy poskytované podle této dohody, s výjimkou případů, kdy to v mimořádné situaci není přiměřeně možné. Každá strana může rovněž požádat o svolání smíšeného výboru podle článku 29 této dohody za účelem projednání těchto ochranných opatření.

7. Dojde-li k protiprávnímu zmocnění se civilního letadla nebo jiným protiprávním činům namířeným proti bezpečnosti tohoto letadla, jeho cestujících a posádky, letišť či leteckých navigačních zařízení nebo vyvstane-li hrozba takové události, pomáhají si strany vzájemně usnadněním komunikace a prostřednictvím jiných odpovídajících opatření, jejichž cílem je rychle a bezpečně tuto událost nebo hrozbu ukončit.

8. Každá strana přijme všechna opatření, která považuje za účelná, aby zajistila, že letadlo, které je předmětem protiprávního zmocnění či jiného protiprávního činu a které se nachází na zemi na území dané strany, je zadržováno na zemi, s výjimkou případů, kdy je jeho odlet vynucen prvořadou povinností chránit lidské životy. Je-li to proveditelné, přijímají se tato opatření na základě vzájemných konzultací.

9. Má-li strana dostatečný důvod domnívat se, že se druhá strana odchýlila od ustanovení o ochraně letectví před protiprávními činy uvedených v tomto článku, požádá tato strana o okamžité konzultace s druhou stranou.

10. Aniž je dotčen článek 19 této dohody, je nedosažení uspokojivé dohody do 15 dnů od data této žádosti důvodem pro odebrání, zrušení, omezení nebo podmínění provozního oprávnění vydaného jednomu či více leteckým dopravcům této druhé strany.

11. V případě okamžité a mimořádné hrozby může strana přijmout prozatímní opatření i před uplynutím lhůty 15 dnů.

12. Jakákoliv opatření přijatá v souladu s odstavci 10 nebo 11 této dohody skončí, jakmile druhá strana splní všechny požadavky stanovené v tomto článku.

ČLÁNEK 9

Uspořádání letového provozu

1. S výhradou přechodných ustanovení uvedených v příloze III této dohody postupují strany v souladu se svými právními předpisy upravujícími požadavky a normy, které se týkají uspořádání letového provozu a jsou uvedeny v příloze I části B této dohody, podle podmínek stanovených v tomto článku.

2. Podle přechodných ustanovení uvedených v příloze III této dohody zahrne Ukrajina do svých právních předpisů požadavky a normy uvedené v odstavci 1 tohoto článku a bude je účinně provádět.

3. Strany spolupracují v oblasti uspořádání letového provozu s cílem zajistit, aby Ukrajina účinně prováděla své právní předpisy přijaté za účelem zahrnutí požadavků a norem uvedených v odstavci 1 tohoto článku, jakož i v zájmu rozšíření jednotného evropského nebe na Ukrajinu tak, aby byly posíleny stávající bezpečnostní normy a celková účinnost všeobecného letového provozu v Evropě, co nejlépe využívány kapacity řízení letového provozu, minimalizována zpoždění a zvýšena environmentální účinnost.

4. Za tímto účelem se Ukrajina ode dne vstupu této dohody v platnost zapojí jako pozorovatel do činnosti Výboru pro jednotné nebe a příslušné ukrajinské subjekty nebo orgány se v souladu s příslušnými právními předpisy zapojí na nediskriminačním základě prostřednictvím vhodné koordinace týkající se programu SESAR.
5. Smíšený výbor je odpovědný za sledování a usnadňování spolupráce v oblasti uspořádání letového provozu.
6. S cílem usnadnit uplatňování právních předpisů v oblasti jednotného evropského nebe:
 - a) přijme Ukrajina nezbytná opatření pro přizpůsobení svých institucionálních struktur v oblasti uspořádání letového provozu jednotnému evropskému nebi a
 - b) Evropská unie usnadní účast Ukrajiny na provozních činnostech v oblasti letových navigačních služeb, využívání vzdušného prostoru a interoperability, které vycházejí z jednotného evropského nebe.
7. Touto dohodou nejsou dotčena práva a povinnosti Ukrajiny podle úmluvy, jakož i platných dohod o oblastní letové navigaci schválených Radou ICAO. Po vstupu této dohody v platnost by veškeré následné dohody o oblastní letové navigaci měly být v souladu s jejími ustanoveními.

8. S cílem zachovat vysokou úroveň bezpečnosti za účelem co největšího navýšení kapacity vzdušného prostoru a účinnosti uspořádání letového provozu a s výhradou přechodných ustanovení uvedených v příloze III této dohody uspořádá Ukrajina vzdušný prostor ve své pravomoci v souladu s požadavky EU, které se týkají vytváření funkčních bloků vzdušného prostoru (FAB), jak je uvedeno v příloze I části B této dohody.

Strany spolupracují v zájmu zvážení možné integrace vzdušného prostoru v ukrajinské pravomoci do funkčních bloků vzdušného prostoru v souladu s právními předpisy EU a s ohledem na přínosy takové integrace pro letový provoz.

9. O uznávání příslušných osvědčení vydaných Ukrajinou a uvedených v příloze IV oddílu 2 této dohody ze strany členských států EU se rozhoduje podle přílohy III této dohody.

ČLÁNEK 10

Životní prostředí

1. Strany uznávají význam ochrany životního prostředí při tvorbě a provádění politiky letectví. Strany stvrzují, že k minimalizaci dopadů civilního letectví na životní prostředí je zapotřebí účinných celosvětových, regionálních, národních nebo místních opatření.

2. S výhradou přechodných ustanovení uvedených v příloze III této dohody postupují strany v souladu se svými právními předpisy upravujícími požadavky a normy, které se týkají životního prostředí a jsou uvedeny v příloze I části D této dohody, podle podmínek stanovených v tomto článku.

3. Podle přechodných ustanovení uvedených v příloze III této dohody zahrne Ukrajina do svých právních předpisů požadavky a normy uvedené v odstavci 2 tohoto článku a bude je účinně provádět.

4. Strany spolupracují s cílem zajistit, aby Ukrajina účinně prováděla své právní předpisy přijaté za účelem zahrnutí požadavků a norem uvedených v odstavci 2 tohoto článku, přičemž uznávají význam vzájemné spolupráce i spolupráce v rámci mnohostranných jednání, aby byly posouzeny dopady letectví na životní prostředí a zajištěn plný soulad veškerých zmírňujících opatření s cíli této dohody.

5. Žádné ustanovení této dohody nelze vykládat jako omezení pravomoci příslušných orgánů kterékoli ze stran přijmout všechna vhodná opatření k prevenci či jinému řešení dopadů letecké dopravy na životní prostředí, pokud jsou taková opatření uplatňována bez ohledu na státní příslušnost a nejsou v rozporu s právy a závazky stran podle mezinárodního práva.

ČLÁNEK 11

Ochrana spotřebitele

1. S výhradou přechodných ustanovení uvedených v příloze III této dohody postupují strany v souladu se svými právními předpisy upravujícími požadavky a normy, které se týkají ochrany spotřebitele a jsou uvedeny v příloze I části F této dohody.

2. Podle přechodných ustanovení uvedených v příloze III této dohody zahrne Ukrajina do svých právních předpisů požadavky a normy uvedené v odstavci 1 tohoto článku a bude je účinně provádět.

3. Strany spolupracují s cílem zajistit, aby Ukrajina účinně prováděla své právní předpisy přijaté za účelem zahrnutí požadavků a norem uvedených v odstavci 1 tohoto článku.

4. Strany rovněž spolupracují při zajišťování ochrany práv spotřebitelů vyplývajících z této dohody.

ČLÁNEK 12

Průmyslová spolupráce

1. Strany usilují o posílení průmyslové spolupráce, zejména prostřednictvím:

- i) rozvoje obchodních vazeb mezi výrobci v oblasti leteckého průmyslu obou stran;
- ii) podpory a rozvoje společných projektů, jejichž cílem je udržitelný rozvoj odvětví letecké dopravy, včetně její infrastruktury;
- iii) technické spolupráce za účelem provádění norem EU;

- iv) podpory příležitostí pro výrobce a vývojáře v oblasti leteckého průmyslu a
- v) podpory investic v oblasti působnosti této dohody.

2. Touto dohodou nejsou dotčeny stávající ukrajinské technické a průmyslové normy pro výrobu letadel a jejich součástí, které nejsou uvedeny v příloze I této dohody.

3. Smíšený výbor průmyslovou spoluprací sleduje a usnadňuje.

ČLÁNEK 13

Počítačové rezervační systémy

1. S výhradou přechodných ustanovení uvedených v příloze III této dohody postupují strany v souladu se svými právními předpisy upravujícími požadavky a normy, které se týkají počítačových rezervačních systémů a jsou uvedeny v příloze I části G této dohody. Strany zaručí volný přístup počítačových rezervačních systémů jedné strany na trh druhé strany.

2. Podle přechodných ustanovení uvedených v příloze III této dohody zahrne Ukrajina do svých právních předpisů požadavky a normy uvedené v odstavci 1 tohoto článku a bude je účinně provádět.

3. Strany spolupracují s cílem zajistit, aby Ukrajina prováděla právní předpisy přijaté za účelem zahrnutí požadavků a norem uvedených v odstavci 1 tohoto článku.

ČLÁNEK 14

Sociální aspekty

1. S výhradou přechodných ustanovení uvedených v příloze III této dohody postupují strany v souladu se svými právními předpisy upravujícími požadavky a normy, které se týkají sociálních aspektů a jsou uvedeny v příloze I části E této dohody.
2. Podle přechodných ustanovení uvedených v příloze III této dohody přijme Ukrajina nezbytná opatření k zahrnutí požadavků a norem uvedených v odstavci 1 tohoto článku do svých právních předpisů a jejich účinnému provádění.
3. Strany spolupracují s cílem zajistit, aby Ukrajina prováděla právní předpisy přijaté za účelem zahrnutí požadavků a norem uvedených v odstavci 1 tohoto článku.

ČLÁNEK 15

Nové právní předpisy

1. S výhradou dodržení zásady zákazu diskriminace a ustanovení tohoto článku a článku 4 této dohody není touto dohodou dotčeno právo každé strany jednostranně přijímat nové právní předpisy nebo upravovat své stávající právní předpisy v oblasti letecké dopravy nebo v související oblasti, jež jsou uvedeny v příloze I této dohody.

2. Pokud jedna strana zvažuje, že přijme nové právní předpisy v oblasti působnosti této dohody nebo upraví své právní předpisy, informuje o tom druhou stranu. Na žádost jakékoliv strany uspořádá smíšený výbor do dvou měsíců po podání žádosti výměnu názorů o dopadech těchto nových právních předpisů či změn na řádné fungování této dohody.

3. Smíšený výbor:

- a) přijme rozhodnutí, kterým se reviduje příloha I této dohody za účelem zařazení dotčených nových právních předpisů či změn do této dohody, v případě potřeby na základě vzájemnosti;
- b) přijme rozhodnutí, podle něhož se má za to, že dotčené nové právní předpisy či změny jsou v souladu s touto dohodou, nebo
- c) doporučí jakákoli jiná opatření, která mají být přijata v přiměřené lhůtě, s cílem zajistit řádné fungování této dohody.

HLAVA III

HOSPODÁŘSKÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 16

Udělení práv

1. V souladu s přílohami II a III této dohody uděluje každá strana druhé straně následující práva pro provozování mezinárodní letecké dopravy leteckými dopravci druhé strany:
 - a) právo přelétat nad územím první strany bez přistání;
 - b) právo vykonat zastávky na území první strany za jiným účelem než nastoupení nebo vystoupení cestujících, naložení nebo vyložení zavazadel, nákladu nebo pošty v letecké dopravě (neobchodní účely);
 - c) právo vykonat zastávky na území první strany při provozu dohodnuté služby na stanovené trase za účelem nastoupení nebo vystoupení cestujících a naložení nebo vyložení nákladu nebo pošty, odděleně či v kombinaci, v mezinárodní dopravě; a
 - d) práva jinak stanovená v této dohodě.

2. Žádné ustanovení této dohody nelze vykládat tak, že leteckým dopravcům Ukrajiny přiznává právo vzít na území kteréhokoli členského státu EU na palubu cestujících, zavazadla, náklad nebo poštu přepravované za úhradu a směřující do jiného místa na území daného členského státu.

ČLÁNEK 17

Provozní oprávnění a technické povolení

Po obdržení žádostí o provozní oprávnění či technické povolení od leteckého dopravce jedné strany, které by měly být předloženy způsobem stanoveným pro provozní oprávnění či technická povolení, udělí příslušné orgány druhé strany příslušná oprávnění s minimálním procedurálním zpožděním za předpokladu, že:

- a) v případě leteckého dopravce Ukrajiny:
 - i) letecký dopravce má hlavní místo podnikání na Ukrajině a má platnou provozní licenci v souladu s použitelnými právními předpisy Ukrajiny;
 - ii) Ukrajina vykonává a udržuje faktickou regulační kontrolu nad leteckým dopravcem a je jednoznačně určen příslušný orgán; a
 - iii) není-li stanoveno jinak v článku 20 této dohody, letecký dopravce je přímo nebo prostřednictvím většinového vlastnického podílu vlastněn a fakticky kontrolován Ukrajinou nebo jejími státními příslušníky;

- b) v případě leteckého dopravce Evropské unie:
- i) letecký dopravce má hlavní místo podnikání na území členského státu EU na základě Smluv a má platnou provozní licenci v souladu s použitelnými právními předpisy Evropské unie;
 - ii) členský stát EU odpovědný za vydání osvědčení leteckého provozovatele nad leteckým dopravcem vykonává a udržuje faktickou regulační kontrolu a je jednoznačně určen příslušný orgán; a
 - iii) není-li stanoveno jinak v článku 20 této dohody, letecký dopravce je přímo nebo prostřednictvím většinového vlastnického podílu vlastněn a fakticky kontrolován jedním či více členskými státy EU nebo jejich státními příslušníky nebo jinými státy uvedenými v příloze V této dohody nebo státními příslušníky těchto jiných států;
- c) letecký dopravce splňuje podmínky stanovené právními a správními předpisy uvedenými v článku 6 této dohody a
- d) jsou dodržována a uplatňována ustanovení stanovená v člancích 7 a 8 této dohody.

ČLÁNEK 18

Vzájemné uznávání regulačních zjištění o způsobilosti a státní příslušnosti leteckých dopravců

1. Po obdržení žádosti o provozní oprávnění či technické povolení od leteckého dopravce jedné strany uznají příslušné orgány druhé strany zjištění o způsobilosti nebo státní příslušnosti, která příslušné orgány první strany učinily v souvislosti s uvedeným leteckým dopravcem, jako by tato zjištění byla učiněna jejími vlastními příslušnými orgány, a dále již tyto záležitosti nezkoumají s výjimkou situací uvedených v odstavci 2 tohoto článku.
2. Pokud po obdržení žádosti o provozní oprávnění či technické povolení od leteckého dopravce či po udělení takového provozního oprávnění či technického povolení mají příslušné orgány přijímající strany konkrétní důvod k obavě, že i přes zjištění učiněná příslušnými orgány druhé strany nejsou podmínky pro udělení příslušných provozních oprávnění či technických povolení uvedené v článku 17 této dohody splněny, uvědomí neprodleně uvedené orgány a své obavy řádně odůvodní. V takovém případě může kterákoli ze stran požádat v souvislosti s těmito obavami o konzultace, kterých se mohou účastnit zástupci příslušných orgánů, nebo si vyžádat dodatečné informace, přičemž tyto žádosti je třeba vyhovět co nejdříve. Pokud se záležitost nevyřeší, může ji kterákoliv ze stran předložit smíšenému výboru.

ČLÁNEK 19

Zamítnutí, zrušení, pozastavení nebo omezení provozního oprávnění či technického povolení

1. Příslušné orgány obou stran mohou zamítnout, zrušit, pozastavit nebo omezit provozní oprávnění či technická povolení nebo jinak pozastavit či omezit provoz leteckého dopravce druhé strany, pokud:

- a) v případě leteckého dopravce Ukrajiny:
 - i) nemá letecký dopravce hlavní místo podnikání na Ukrajině nebo není držitelem platné provozní licence v souladu s použitelnými právními předpisy Ukrajiny;
 - ii) Ukrajina nevykonává a neudržuje faktickou regulační kontrolu nad leteckým dopravcem nebo není jednoznačně určen příslušný orgán; nebo
 - iii) není-li stanoveno jinak v článku 20 této dohody, letecký dopravce není přímo nebo prostřednictvím většinového vlastnického podílu vlastněn nebo fakticky kontrolován Ukrajinou nebo jejími státními příslušníky;

- b) v případě leteckého dopravce Evropské unie:
 - i) letecký dopravce nemá hlavní místo podnikání na území členského státu EU ve smyslu Smluv nebo není držitelem platné provozní licence v souladu s použitelnými právními předpisy Evropské unie; nebo

- ii) členský stát EU, který je odpovědný za vydání osvědčení leteckého provozovatele, nad leteckým dopravcem nevykonává nebo neudrhuje faktickou regulační kontrolu nebo není jednoznačně určen příslušný orgán; nebo
 - iii) není-li stanoveno jinak v článku 20 této dohody, letecký dopravce není přímo nebo prostřednictvím většinového vlastnického podílu vlastněn a fakticky kontrolován jedním nebo více členskými státy EU nebo jejich státními příslušníky nebo jinými státy uvedenými v příloze V této dohody nebo státními příslušníky těchto jiných států;
- c) letecký dopravce nedodržel právní a správní předpisy uvedené v článku 6 této dohody;
 - d) nejsou dodržována či uplatňována ustanovení obsažená v člancích 7 a 8 této dohody; nebo
 - e) strana v souladu s čl. 26 odst. 5 této dohody zjistila, že nejsou dodržovány podmínky konkurenčního prostředí.

2. Nejsou-li zapotřebí okamžitá opatření, která mají zabránit dalšímu nesouladu podle odst. 1 písm. c) nebo d) tohoto článku, uplatňují se práva stanovená tímto článkem pouze po konzultaci s příslušnými orgány druhé strany.

3. Žádná ze stran nevyužije svých práv stanovených tímto článkem k tomu, aby provozní oprávnění či technická povolení leteckých dopravců některé strany zamítla, zrušila, pozastavila nebo omezila z důvodu, že většinový vlastnický podíl nebo faktická kontrola daného leteckého dopravce náleží jedné či více stranám dohody ECAA nebo jejich státním příslušníkům, pokud tato strana či strany dohody ECAA nabízejí zacházení na základě vzájemnosti a uplatňují podmínky dohody ECAA.

ČLÁNEK 20

Investice do leteckých dopravců

1. Bez ohledu na články 17 a 19 této dohody, povoluje se většinový vlastnický podíl v leteckém dopravci Ukrajiny či faktická kontrola nad ním vykonávaná členskými státy EU nebo jejich státními příslušníky nebo vlastnický podíl v leteckém dopravci Evropské unie či faktická kontrola nad ním vykonávaná Ukrajinou nebo jejími státními příslušníky na základě předchozího rozhodnutí smíšeného výboru.
2. Uvedené rozhodnutí určí podmínky vztahující se na provoz dohodnutých služeb podle této dohody a na služby mezi třetími zeměmi a stranami. Na tento druh rozhodnutí se nevztahuje čl. 29 odst. 8 této dohody.

ČLÁNEK 21

Zrušení množstevních omezení

1. Aniž jsou dotčena příznivější ustanovení stávajících dohod a v oblasti působnosti této dohody, zruší strany množstevní omezení a opatření, jež mají rovnocenný účinek na převod vybavení, zásob, náhradních dílů a ostatních zařízení, pokud je letecký dopravce potřebuje k tomu, aby i nadále mohl poskytovat služby letecké dopravy za podmínek stanovených touto dohodou.

2. Povinnost uvedená v odstavci 1 tohoto článku nebrání stranám takové převody zakázat či omezit z důvodu veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti, ochrany zdraví a lidských životů, zdraví rostlin nebo životů zvířat nebo ochrany duševního, průmyslového a obchodního vlastnictví. Tyto zákazy nebo omezení však nesmějí sloužit jako prostředky svévolné diskriminace nebo zastřeného omezování obchodu mezi stranami.

ČLÁNEK 22

Obchodní příležitosti

Podnikání

1. Strany souhlasí, že překážky bránící podnikání obchodních provozovatelů by omezily přínosy, jichž má tato dohoda dosáhnout. Strany se proto dohodly zahájit účinný a vzájemný postup odstraňování překážek bránících podnikání obchodních provozovatelů obou stran, pokud takové překážky mohou bránit obchodnímu provozu, narušovat hospodářskou soutěž nebo bránit rozvoji rovných podmínek pro všechny.

2. Smíšený výbor vypracuje postup spolupráce v souvislosti s podnikáním a obchodními příležitostmi, sleduje pokrok dosažený při účinném odstraňování překážek bránících podnikání obchodních provozovatelů a pravidelně přezkoumává vývoj, což zahrnuje v případě nutnosti i vývoj týkající se změn právní a regulační úpravy. V souladu s článkem 29 této dohody může kterákoli strana požádat o svolání smíšeného výboru za účelem projednání jakékoli otázky týkající se uplatňování tohoto článku.

Zástupci leteckých dopravců

3. Letečtí dopravci každé strany mají právo zřídit si na území druhé strany kanceláře sloužící k propagaci a prodeji letecké dopravy a souvisejících služeb, včetně práva prodávat a vystavovat své vlastní letenky nebo letecké nákladní listy, jakož i letenky nebo letecké nákladní listy jakéhokoliv jiného dopravce.

4. Letečtí dopravci každé strany jsou v souladu s právními a správními předpisy druhé strany, které se vztahují na vstup, pobyt a zaměstnání, oprávnění vyslat a udržovat na území druhé strany řídicí, prodejní, technický, provozní a jiný odborný personál potřebný pro podporu poskytování letecké dopravy. Tyto požadavky na personál mohou být podle rozhodnutí leteckých dopravců uspokojeny buď jejich vlastními zaměstnanci, nebo využitím služeb jakékoli jiné organizace, společnosti nebo leteckého dopravce, kteří působí na území druhé strany a mají povolení k provozování těchto služeb na území této strany. Obě strany usnadní a urychlí udělování případných pracovních povolení pro personál zaměstnaný v kancelářích v souladu s tímto odstavcem, včetně personálu vykonávajícího některé dočasné úkoly po dobu nepřesahující 90 dnů, a to s výhradou dodržení příslušných platných právních a správních předpisů.

Pozemní odbavování

5. S výhradou přechodných ustanovení uvedených v příloze III této dohody:
- a) aniž je dotčeno písmeno b), má každý letecký dopravce s ohledem na pozemní odbavování na území druhé strany:
 - i) právo na vykonávání svého vlastního pozemního odbavování („pozemní odbavování vlastními silami“); nebo
 - ii) právo provést výběr mezi konkurenčními dodavateli, kteří poskytují úplné či částečné služby pozemního odbavování, je-li těmto dodavatelům povolen přístup na trh na základě právních a správních předpisů každé strany a jsou-li tito dodavatelé přítomni na trhu.
 - b) v případě odbavování zavazadel, manipulace na rampě, manipulace s pohonnými hmotami a oleji, odbavování nákladu a pošty, pokud jde o fyzickou manipulaci s nákladem a poštou mezi letištním terminálem a letadlem se na práva podle písm. a) bodů i) a ii) vztahují omezení v souladu s právními a správními předpisy platnými na území druhé strany. Pokud tato omezení neumožňují pozemní odbavování vlastními silami a neexistuje-li účinná konkurence mezi dodavateli, kteří služby pozemního odbavování poskytují, musí být všechny tyto služby dostupné všem leteckým dopravcům na rovném a nediskriminačním základě;
 - c) jakýkoli dodavatel pozemního odbavování každé strany bez ohledu na to, zda je, či není leteckým dopravcem, má ve vztahu k pozemnímu odbavování na území druhé strany právo poskytovat služby pozemního odbavování leteckým dopravcům stran působícím na témže letišti, pokud to použitelné právní a správní předpisy povolují a je-li to s nimi v souladu.

Přidělování letištních časů na letištích

6. Přidělování dostupných letištních časů na letištích na územích stran se provádí nezávisle, transparentně, nediskriminačně a včas.

Prodej, místní výdaje a převod finančních prostředků

7. Jakýkoliv letecký dopravce každé strany může uskutečňovat prodej letecké dopravy a souvisejících služeb na území druhé strany přímo nebo dle svého uvážení prostřednictvím obchodních zástupců, jiných zprostředkovatelů jmenovaných leteckým dopravcem nebo prostřednictvím internetu. Každý letecký dopravce má právo takovou dopravu a související služby prodávat a kdokoliv má právo takovou dopravu a služby zakoupit v měně uvedeného území nebo ve volně směnitelných měnách v souladu s místními právními předpisy o měně.

8. Každý letecký dopravce má právo směňovat místní příjmy do volně směnitelných měn a převádět je z území druhé strany na své domovské území nebo do jím zvolené země či zemí v souladu s použitelnými právními předpisy. Směna a převod se povolují neprodleně bez omezení či zdanění, která se na ně vztahují, v úředním směnném kurzu platném pro běžné transakce a převody v den, kdy dopravce podá původní žádost o převod.

9. Leteckým dopravcům každé strany se povoluje uhradit místní náklady, včetně nákupu pohonných hmot, na území druhé strany v národní měně. Dle svého uvážení mohou letečtí dopravci každé strany uhradit takové náklady na území druhé strany ve volně směnitelných měnách podle místních právních předpisů o měně.

Ujednání o spolupráci

10. Při provozu či poskytování služeb podle této dohody může kterýkoliv letecký dopravce strany navázat spolupráci v oblasti obchodních vztahů, například prostřednictvím ujednání o nákupu vyhrazené kapacity míst nebo ujednání o společném označování linek, s:

- a) kterýmkoliv leteckým dopravcem či dopravci stran;
- b) kterýmkoliv leteckým dopravcem či dopravci třetí země; a
- c) kterýmkoliv dopravcem v oblasti povrchové (pozemní či námořní) dopravy,

a to pokud i) je provozující letecký dopravce držitelem příslušných oprávnění, ii) marketingoví dopravci jsou držiteli příslušného povolení pro dané trasy v rámci příslušných dvoustranných ustanovení a iii) ujednání splňují požadavky týkající se bezpečnosti a hospodářské soutěže, jež se na tato ujednání obvykle vztahují. Co se týče prodeje osobní dopravy v případech společného označování linek, musí být kupující při prodeji nebo v každém případě při odbavení, nebo pokud není pro navazující let odbavení nutné, při nástupu do letadla informován o tom, kteří dopravci budou provozovat činnost na každém sektoru služby.

Intermodální doprava

11. V oblasti přepravy cestujících se na poskytovatele povrchové dopravy nevztahují právní nebo správní předpisy o letecké dopravě pouze z toho důvodu, že tato povrchová doprava je poskytována leteckým dopravcem pod jeho vlastním jménem. Poskytovatelé povrchové dopravy mohou uvážit, zda se rozhodnou uzavřít ujednání o spolupráci. Při rozhodování o konkrétním ujednání mohou poskytovatelé povrchové dopravy zvážit mimo jiné zájmy spotřebitelů a technická, hospodářská, prostorová a kapacitní omezení.

12. Aniž by byly dotčeny platné požadavky právních a správních předpisů a bez ohledu na jakákoliv jiná ustanovení této dohody mohou letečtí dopravci a nepřímí poskytovatelé nákladní dopravy stran, ve spojení s mezinárodní leteckou dopravou vykonávanou v rámci stejného leteckého nákladního listu, bez omezení použít jakoukoli povrchovou přepravu nákladu do nebo z jakýchkoli míst na území Ukrajiny a Evropské unie nebo ve třetích zemích, včetně dopravy na všechna letiště s celnicí nebo z těchto letišť a případně včetně práva přepravovat náklad pod celním dohledem podle platných právních a správních předpisů. Pro takový náklad musí být bez ohledu na to, zda je přepravován povrchovou či leteckou dopravou, zajištěn přístup k letištnímu celnímu odbavení a zařízení. Letečtí dopravci se mohou rozhodnout, zda uskuteční povrchovou dopravu svými vlastními prostředky, nebo zda pro její zabezpečení využijí ujednání s jinými poskytovateli povrchové dopravy, včetně povrchové dopravy provozované jinými leteckými dopravci a nepřímými poskytovateli nákladní letecké dopravy. Tyto intermodální služby nákladní dopravy mohou být nabízeny za jednu celkovou cenu kombinované letecké a povrchové dopravy za předpokladu, že zasilatelé nejsou ohledně skutečností týkajících se této dopravy uvedeni v omyl.

Pro účely prvního pododstavce tohoto odstavce zahrnuje „povrchová doprava“ jak pozemní, tak i námořní dopravu.

Pronájem

13. Letečtí dopravci každé strany jsou oprávněni poskytovat dohodnuté služby za použití letadel pronajatých s posádkou nebo bez posádky od jakéhokoliv leteckého dopravce, a to i ze třetích zemí, za předpokladu, že všichni účastníci těchto ujednání splňují podmínky stanovené právními a správními předpisy, které strany na tato ujednání běžně uplatňují.

Žádná strana nesmí po leteckých dopravcích, kteří pronajímají své vybavení, požadovat, aby byli držiteli přepravních práv podle této dohody.

Pronájem letadla s posádkou (wet-leasing) leteckým dopravcem Ukrajiny, kdy dané letadlo patří leteckému dopravci třetí země, nebo pronájem letadla s posádkou leteckým dopravcem Evropské unie, kdy dané letadlo patří leteckému dopravci třetí země, která není uvedena v příloze V této dohody, musí za účelem užívání práv stanovených touto dohodou zůstat výjimkou či sloužit k uspokojení dočasných potřeb. Pronájem letadla s posádkou se předloží k předběžnému souhlasu orgánu, který vydal licenci uvedenému leteckému dopravci, jež si pronajímá letadlo i s posádkou, a příslušnému orgánu druhé strany.

Ujednání o franšíze, nákupu značky a obchodní koncesi

14. Letečtí dopravci každé strany jsou oprávněni uzavírat ujednání o franšíze, nákupu značky (branding) či obchodní koncesi se společnostmi, včetně leteckých dopravců, kterékoli strany nebo třetích zemí, pokud tito letečtí dopravci mají odpovídající povolení a splňují podmínky předepsané právními a správními předpisy, které strany na tato ujednání běžně uplatňují, zejména takové, podle nichž je vyžadováno zveřejnění totožnosti leteckého dopravce provozujícího danou službu.

Noční zastávky

15. Letečtí dopravci každé strany mají právo nočních zastávek na letištích druhé strany otevřených mezinárodní letecké dopravě.

ČLÁNEK 23

Cla a daně

1. Po příletu na území jedné strany jsou letadla provozovaná v mezinárodní letecké dopravě leteckými dopravci druhé strany, jejich běžné vybavení, pohonné hmoty, maziva, spotřební provozní materiál, pozemní vybavení, náhradní díly (včetně motorů), palubní zásoby (zahrnující mimo jiné potraviny, nápoje, alkoholické nápoje, tabák a jiné výrobky určené pro prodej nebo k použití cestujícími v omezeném množství po dobu letu) a jiné položky určené či používané výhradně pro provoz či údržbu letadla v mezinárodní letecké dopravě na základě vzájemnosti podle příslušných právních předpisů osvobozeny ode všech dovozních omezení, majetkových daní, kapitálových poplatků, cel, spotřebních daní a podobných poplatků, které

a) ukládají vnitrostátní či místní orgány nebo Evropská unie; a

b) které nevycházejí z nákladů na poskytované služby, za předpokladu, že takové vybavení a zásoby zůstávají na palubě letadla.

2. Na základě vzájemnosti jsou podle příslušných právních předpisů strany od daní, dávek, cel či různých poplatků uvedených v odstavci 1 tohoto článku s výjimkou poplatků, které vycházejí z nákladů na poskytované služby, rovněž osvobozeny:

a) palubní zásoby přivezené nebo dodané na území jedné strany a naložené v přiměřeném množství na palubu pro použití v odlétávajících letadlech leteckého dopravce druhé strany provozovaných v mezinárodní letecké dopravě, včetně případů, kdy mají být tyto zásoby spotřebovány během části letu probíhající nad tímto územím;

b) pozemní vybavení a náhradní díly (včetně motorů) přivezené na území jedné strany za účelem servisu, údržby nebo opravy letadla provozovaného v mezinárodní letecké dopravě leteckým dopravcem druhé strany;

c) pohonné hmoty, maziva a spotřební provozní materiál přivezené nebo dodané na území jedné strany pro použití v letadle nebo na letadle leteckého dopravce druhé strany provozovaném v mezinárodní letecké dopravě, včetně případů, kdy mají být tyto zásoby spotřebovány během části letu probíhající nad tímto územím;

- d) tiskoviny podle celních právních předpisů každé strany přivezené na území jedné strany nebo dodané na jejím území a naložené na palubu pro použití v odlétávajících letadlech leteckého dopravce druhé strany provozovaných v mezinárodní letecké dopravě, včetně případů, kdy mají být tyto zásoby použity během části letu probíhající nad uvedeným územím; a
- e) bezpečnostní a ochranná zařízení pro použití na letištích nebo terminálech nákladní letecké dopravy.

3. Bez ohledu na jakákoli jiná ustanovení, která jsou s tímto v rozporu, žádné ustanovení této dohody nebrání straně v uložení nediskriminačních daní, dávek, cel či různých poplatků na pohonné hmoty dodané na jejím území pro použití v letadle leteckého dopravce, který poskytuje služby mezi dvěma místy na jejím území.

4. U vybavení a zásob uvedených v odstavci 1 a 2 tohoto článku je možno vyžadovat, aby byly pod dohledem nebo kontrolou příslušných orgánů a aby nebyly převedeny bez zaplacení příslušných celních poplatků a daní.

5. Osvobození stanovená tímto článkem se rovněž uplatňují v případech, kdy letečtí dopravci jedné strany uzavřeli s jiným leteckým dopravcem, který obdobně využívá tato osvobození udělená druhou stranou, smlouvu týkající se zapůjčení nebo převodu položek uvedených v odstavci 1 a 2 tohoto článku na území druhé strany.

6. Žádné ustanovení této dohody nebrání žádné straně uložit daně, dávky, cla či různé poplatky za zboží prodávané za jiným účelem, než je spotřeba cestujícími na palubě na sektoru letecké služby mezi dvěma místy na jejím území, na kterých je povolen nástup a výstup.
7. Zavazadla a náklad v přímém tranzitu přes území strany jsou osvobozeni od daní, cel, poplatků a jiných podobných dávek, které nevycházejí z nákladů za poskytované služby.
8. Běžné palubní vybavení, jakož i materiály a zásoby obvykle uchovávané na palubě letadla leteckého dopravce jedné ze stran mohou být na území druhé strany vyloženy pouze se schválením celních orgánů tohoto území. V takovém případě mohou být umístěny pod dohled uvedených orgánů do doby, než budou znovu vyvezeny nebo s nimi bude jinak naloženo v souladu s celními předpisy.
9. Ustanovení této dohody nemají vliv na oblast DPH s výjimkou dovozní daně z obratu. Ustanovení této dohody nemají vliv na ustanovení žádné úmluvy mezi členským státem a Ukrajinou zamezující dvojímu zdanění příjmu a kapitálu, která může být v daném okamžiku v platnosti.

ČLÁNEK 24

Poplatky za používání letišť a leteckých zařízení a služeb

1. Každá strana zajistí, aby uživatelské poplatky, které její příslušné orgány nebo subjekty ukládající poplatky mohou leteckým dopravcům druhé strany uložit za používání letových navigačních služeb a služeb řízení letového provozu, letiště, zařízení a služeb pro ochranu letectví před protiprávními činy a souvisejících zařízení a služeb, byly spravedlivé a přiměřené, aby nebyly nespravedlivě diskriminační a byly spravedlivě rozvrženy mezi kategorie uživatelů. Aniž je dotčen článek 9 této dohody, tyto poplatky mohou odrážet, avšak nesmějí překračovat, úplné náklady, které příslušným orgánům nebo subjektům ukládajícím poplatky vznikají v souvislosti s poskytováním náležitých letištních zařízení a služeb a zařízení a služeb pro ochranu letectví před protiprávními činy na daném letišti nebo v rámci systému daného letiště. Uvedené poplatky mohou zohledňovat přiměřenou návratnost aktiv po odpisech. Zařízení a služby, za jejichž užívání jsou vybírány poplatky, musí být poskytovány efektivním a hospodárným způsobem. V žádném případě nesmějí být leteckým dopravcům druhé strany tyto poplatky ukládány za podmínek méně výhodných, než jsou nejvýhodnější podmínky přiznané jakémukoli jinému leteckému dopravci v okamžiku vyměření těchto poplatků. Uživatelské poplatky stanoví v národní nebo zahraniční měně příslušné orgány nebo subjekty stran ukládající poplatky.

2. Každá strana v souladu s použitelnými právními předpisy vyvolá nebo si vyžádá konzultace mezi příslušnými orgány nebo subjekty ukládajícími poplatky na jejím území a leteckými dopravci využívajícími služby a zařízení nebo jejich zastupujícími subjekty a zajistí, že si příslušné orgány nebo subjekty ukládající poplatky a letečtí dopravci nebo jejich zastupující subjekty vyměňují informace nezbytné pro podrobné přezkoumání přiměřenosti uživatelských poplatků v souladu se zásadami uvedenými v odstavci 1 tohoto článku. Každá strana zajistí, že příslušné orgány či subjekty ukládající poplatky informují uživatele s přiměřeným předstihem o každém návrhu na změny uživatelských poplatků tak, aby tyto orgány měly možnost před provedením změn zvážit stanoviska vyjádřená uživateli.

ČLÁNEK 25

Stanovení cen

1. Strany leteckým dopravcům umožňují, aby svobodně stanovovali ceny na základě volné a spravedlivé hospodářské soutěže.
2. Strany nevyžadují předkládání ani oznamování cen.

3. Pokud se příslušné orgány kterékoliv strany domnívají, že jsou ceny v rozporu s podmínkami uvedenými v tomto článku, zašlou příslušné oznámení příslušným orgánům dotčené druhé strany a mohou je požádat o konzultace. Konzultace mezi příslušnými orgány se mohou týkat cen, jež by mohly být nespravedlivé, nepřiměřené, diskriminační nebo subvencované. Uvedené konzultace se musí uskutečnit nejpozději do 30 dnů po dni obdržení žádosti.

ČLÁNEK 26

Konkurenční prostředí

1. V oblasti působnosti této dohody se použije hlava IV dohody o přidružení nebo jakékoli dohody mezi Evropskou unií, jejími členskými státy a Ukrajinou, která ji nahrazuje, s výjimkou případů, kdy tato dohoda obsahuje konkrétnější pravidla pro hospodářskou soutěž a státní podporu v odvětví letectví.

2. Strany stvrzují, že jejich společným cílem je spravedlivé a konkurenční prostředí pro provozování leteckých služeb. Strany uznávají, že letečtí dopravci jednají v souladu se zásadami spravedlivé hospodářské soutěže nejpravděpodobněji v případě, kdy fungují na plně komerčním základě a nejsou dotováni.

3. Státní podpora, která narušuje hospodářskou soutěž či v jejímž případě hrozí, že naruší hospodářskou soutěž zvýhodňováním některých společností či podniků či některých leteckých výrobků či služeb, je neslučitelná s řádným fungováním této dohody, pokud může ovlivnit obchod mezi stranami v odvětví letectví.

4. Pokud jde o státní podporu, jakékoli postupy, které jsou v rozporu s tímto článkem, se posuzují na základě kritérií vyplývajících z pravidel hospodářské soutěže platných v Evropské unii, zejména těch, které jsou uvedeny v příloze VII této dohody.

5. Jestliže jedna strana zjistí, že na území druhé strany existují podmínky, vzniklé zejména v důsledku subvence, které by měly nepříznivý vliv na spravedlivé a rovné příležitosti jejich leteckých dopravců v hospodářské soutěži, může druhé straně předložit připomínky. Může rovněž požádat o svolání smíšeného výboru podle článku 29 této dohody. Konzultace budou zahájeny do 30 dnů od obdržení takové žádosti. Pokud není do 30 dnů od zahájení konzultací dosaženo uspokojivé dohody, pro stranu, která o konzultace požádala, to představuje důvod k přijetí opatření s cílem zamítnout, zrušit, pozastavit nebo omezit povolení dotčeného leteckého dopravce či dopravců v souladu s článkem 19 této dohody.

6. Opatření uvedená v odstavci 5 tohoto článku musí být vhodná, přiměřená a svým rozsahem a trváním omezená na nezbytně nutnou míru. Musí být zaměřena výlučně na leteckého dopravce či letecké dopravce, kteří mají prospěch z dotace či podmínek uvedených v tomto článku, a jejich přijetím není dotčeno právo kterékoli strany přijmout opatření podle článku 31 této dohody.

7. Každá strana se po oznámení druhé straně může ve věci projednání záležitostí souvisejících s tímto článkem obrátit na příslušné subjekty státní správy na území druhé strany, včetně subjektů na státní, regionální nebo místní úrovni.
8. Žádným ustanovením této dohody není omezena ani ohrožena pravomoc příslušných orgánů stran pro ochranu hospodářské soutěže, jelikož všechny záležitosti týkající se prosazování předpisů upravujících hospodářskou soutěž spadají do jejich výlučné pravomoci. Žádnými opatřeními přijatými podle tohoto článku nejsou dotčena opatření přijatá uvedenými orgány, která musí být zcela nezávislá na opatřeních přijatých podle tohoto článku.
9. Tímto článkem nejsou dotčeny právní a správní předpisy stran, které se vztahují na závazky veřejné služby na území stran.
10. Strany si vyměňují informace s ohledem na omezení plynoucí z požadavků na profesní a obchodní tajemství.

ČLÁNEK 27

Statistiky

1. Každá strana poskytuje druhé straně statistické údaje, které jsou povinně shromažďovány podle vnitrostátních právních a správních předpisů, a na vyžádání také další dostupné statistické informace, které mohou být přiměřeně vyžadovány za účelem přezkumu provozování leteckých služeb.

2. V rámci smíšeného výboru strany spolupracují na usnadnění vzájemné výměny statistických informací pro účely sledování rozvoje leteckých služeb podle této dohody.

HLAVA IV

INSTITUCIONÁLNÍ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 28

Výklad a prosazování

1. Strany přijmou všechna vhodná obecná i zvláštní opatření k plnění závazků vyplývajících z této dohody a zdrží se jakýchkoliv opatření, která by ohrozila dosažení cílů této dohody.

2. Každá strana je na svém vlastním území odpovědná za řádné prosazování této dohody. Ukrajina je rovněž odpovědná za provádění svých právních předpisů přijatých s cílem zahrnout do svého právního systému požadavky a normy aktů Evropské unie týkající se civilního letectví, které jsou uvedeny v příloze I této dohody.

3. Každá strana poskytne druhé straně všechny nezbytné informace a veškerou potřebnou pomoc v případě šetření možného porušení ustanovení této dohody, které druhá strana provádí v rámci svých příslušných pravomocí stanovených v této dohodě.

4. Kdykoliv strany jednají v rámci pravomocí, které jim uděluje tato dohoda, v záležitostech, jež jsou v zásadním zájmu druhé strany a jež se týkají orgánů nebo společností či podniků druhé strany, jsou příslušné orgány druhé strany plně informovány a před přijetím konečného rozhodnutí je jim poskytnuta příležitost vyjádřit se.

5. V rozsahu, v němž jsou ustanovení této dohody a ustanovení aktů uvedených v příloze I této dohody v podstatě shodná s odpovídajícími pravidly Smluv o EU a s akty přijatými podle těchto smluv, jsou tato ustanovení při svém provádění a uplatňování vykládána v souladu s relevantními rozhodnutími Soudního dvora Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) a Evropské komise.

ČLÁNEK 29

Smíšený výbor

1. Zřizuje se smíšený výbor složený ze zástupců stran, který je odpovědný za správu této dohody a zajišťuje její řádné provádění. Za tímto účelem vydává smíšený výbor doporučení a přijímá rozhodnutí v případech výslovně stanovených touto dohodou.

2. Rozhodnutí smíšeného výboru se přijímají na základě konsenzu a jsou pro strany závazná. Strany je uvedou v platnost v souladu se svými vnitřními postupy. Strany se vzájemně informují o dokončení těchto postupů a dni vstupu těchto rozhodnutí v platnost. Pokud rozhodnutí přijaté smíšeným výborem obsahuje požadavek, aby některá strana přijala opatření, přijme tato strana nezbytná opatření a uvědomí o nich smíšený výbor.
3. Smíšený výbor svým rozhodnutím přijme svůj jednací řád.
4. Smíšený výbor se schází podle potřeby na žádost strany.
5. Strana může rovněž požádat o svolání jednání smíšeného výboru za účelem vyřešení záležitosti týkající se výkladu nebo provádění dohody. Svolané jednání se koná co nejdříve, nejpozději však dva měsíce od data obdržení žádosti, pokud se strany nedohodnou jinak.
6. Za účelem řádného provádění této dohody si strany vyměňují informace a na žádost kterékoliv strany vedou konzultace ve smíšeném výboru.
7. Není-li podle názoru jedné ze stran rozhodnutí smíšeného výboru druhou stranou řádně prováděno, může první strana požádat, aby smíšený výbor záležitost projednal. Pokud smíšený výbor není schopen záležitost vyřešit do dvou měsíců ode dne, kdy mu byla postoupena, může strana, která žádost podala, přijmout dočasná ochranná opatření podle článku 31 této dohody.

8. Aniž je dotčen odstavec 2 tohoto článku a pokud smíšený výbor nepřijme rozhodnutí v záležitosti, která mu byla postoupena, do šesti měsíců od data, kdy mu byla postoupena, mohou strany přijmout příslušná dočasná ochranná opatření podle článku 31 této dohody.

9. V souladu s článkem 20 této dohody přezkoumá smíšený výbor otázky týkající se dvoustranných investic s většinovým vlastnickým podílem nebo změny faktické kontroly leteckých dopravců stran.

10. Smíšený výbor rovněž rozvíjí spolupráci mezi stranami prostřednictvím:

- a) přezkumu tržních podmínek ovlivňujících letecké služby podle této dohody;
- b) projednávání, a pokud je to možné, efektivního řešení otázek v oblasti podnikání, jež mohou kromě jiného bránit přístupu na trh a hladkému fungování dohodnutých služeb podle této dohody, v rámci zajišťování rovných podmínek pro všechny, sbližování předpisů a minimalizace regulační zátěže obchodních provozovatelů;
- c) podpory výměny informací na odborné úrovni týkajících se nových legislativních nebo regulačních iniciativ a vývoje, jakož i přijetí nových nástrojů mezinárodního práva pro veřejné a soukromé letectví, zejména v oblasti ochrany před protiprávními činy, bezpečnosti, životního prostředí, letecké infrastruktury (včetně letištních časů), letišť, průmyslové spolupráce, uspořádání letového provozu, konkurenčního prostředí a ochrany spotřebitele;

- d) pravidelného přezkumu sociálních důsledků této dohody při jejím provádění, zejména v oblasti zaměstnanosti a vhodných reakcí na obavy, jejichž oprávněnost se prokázala;
- e) posuzování možných oblastí pro další rozvoj této dohody, včetně doporučování změn této dohody;
- f) vzájemně dosažené dohody ohledně návrhů, přístupů či dokumentů procesní povahy, které se přímo týkají fungování této dohody;
- g) zvážení a rozvoje technické pomoci v oblastech upravených touto dohodou a
- h) podpory spolupráce v příslušných mezinárodních fórech a úsilí o zavedení koordinovaných stanovisek.

ČLÁNEK 30

Řešení sporů a rozhodčí řízení

1. Jestliže mezi stranami dojde k jakémukoli sporu, který se týká výkladu nebo provádění této dohody, pokusí se jej strany nejprve vyřešit formálními konzultacemi ve smíšeném výboru v souladu s čl. 29 odst. 5 této dohody. V případech, kdy smíšený výbor přijme rozhodnutí podle tohoto postupu týkající se výkladu nebo provádění požadavků a norem uvedených v příloze I této dohody, musí takové rozhodnutí respektovat rozhodnutí Soudního dvora týkající se výkladu příslušných požadavků a norem, jakož i rozhodnutí Evropské komise přijatá v rámci odpovídajících požadavků a norem.

2. Každá strana může jakýkoli spor týkající se provádění či výkladu této dohody, který nebylo možné vyřešit v souladu s odstavcem 1 této dohody, předložit rozhodčí komisi složené ze tří rozhodců v souladu s následujícím postupem:

- a) každá strana jmenuje rozhodce do 60 dnů od data, kdy rozhodčí komise obdrží oznámení žádosti o rozhodčí řízení adresované druhou stranou prostřednictvím diplomatických cest; třetí rozhodce by měl být jmenován ostatními dvěma rozhodci do dalších 60 dnů. Nejmenovala-li jedna ze stran rozhodce v dohodnutém období nebo není-li třetí rozhodce jmenován v dohodnutém období, může každá strana požádat předsedu Rady ICAO, aby dle potřeby jmenoval jednoho či více rozhodců. Má-li předseda Rady ICAO státní příslušnost některé ze stran, provede jmenování služebně nejstarší místopředseda Rady ICAO, který není z uvedeného důvodu vyloučen;
- b) třetí rozhodce jmenovaný podle písmene a) by měl být státním příslušníkem třetího státu a vykonává funkci předsedy rozhodčí komise;
- c) rozhodčí komise schválí svůj jednací řád; a
- d) s výhradou konečného rozhodnutí rozhodčí komise se obě strany dělí rovnoměrně o počáteční náklady rozhodčího řízení.

3. Na žádost jedné strany může rozhodčí komise nařídit druhé straně, aby do doby, než komise přijme konečné rozhodnutí, provedla prozatímní nápravná opatření.

4. Jakékoli prozatímní rozhodnutí či konečné rozhodnutí rozhodčí komise jsou pro strany závazná. Rozhodčí komise se vynasnaží přijmout jakékoli prozatímní rozhodnutí či závěrečné rozhodnutí vzájemnou dohodou. Pokud není vzájemná dohoda možná, přijme rozhodčí komise svá rozhodnutí většinou hlasů.

5. Pokud jedna ze stran do 30 dnů ode dne, kdy bylo obdrženo oznámení výše uvedeného rozhodnutí, nejedná v souladu s rozhodnutím rozhodčí komise přijatým podle tohoto článku, může druhá strana po dobu trvání tohoto nesouladu vinné straně omezit, pozastavit nebo zrušit práva či výsady, které v rámci této dohody udělila.

ČLÁNEK 31

Ochranná opatření

1. Aniž jsou dotčeny články 7 a 8 této dohody a posouzení bezpečnosti a ochrany před protiprávními činy uvedená v příloze III této dohody, může strana přijmout vhodná ochranná opatření, pokud se domnívá, že druhá strana nesplnila některou povinnost podle této dohody. Rozsah a trvání ochranných opatření se omezí na míru nezbytně nutnou pro nápravu situace či udržení rovnováhy této dohody. Přednostně je třeba vybrat taková opatření, která co nejméně naruší fungování této dohody.

2. Strana, která hodlá přijmout ochranná opatření, uvědomí neprodleně prostřednictvím smíšeného výboru druhou stranu a poskytne veškeré příslušné informace.

3. Strany okamžitě zahájí konzultace ve smíšeném výboru s cílem nalézt vzájemně přijatelné řešení.
4. Aniž jsou dotčeny články 7 a 8 této dohody této dohody, nesmí dotčená strana přijmout ochranná opatření dříve než po uplynutí jednoho měsíce od data oznámení podle odstavce 2 tohoto článku s výjimkou případů, kdy byl postup konzultace podle odstavce 3 tohoto článku ukončen před uplynutím stanovené lhůty.
5. Dotčená strana smíšenému výboru neprodleně oznámí přijatá opatření a poskytne veškeré příslušné informace.
6. Jakákoli opatření přijatá v souladu s tímto článkem se pozastaví, jakmile vinná strana splní ustanovení této dohody.

ČLÁNEK 32

Zpřístupňování informací

Zástupci, delegáti a odborníci stran, jakož i další úředníci jednající podle této dohody nesmí, a to ani po skončení svých funkcí, sdělovat třetím stranám informace, na něž se vztahuje služební tajemství, zejména důležité bezpečnostní informace a informace o společnostech či podnicích, jejich obchodních vztazích nebo jejich nákladových položkách.

ČLÁNEK 33

Přechodná ustanovení

1. Příloha III této dohody stanoví přechodná ustanovení a odpovídající přechodné lhůty platné mezi stranami.
2. Postupný přechod Ukrajiny na účinné provádění požadavků a norem aktů Evropské unie týkajících se civilního letectví, jež jsou uvedeny v příloze I této dohody, a splnění podmínek podle přílohy III této dohody podléhá posouzením, která vypracuje Evropská komise ve spolupráci s Ukrajinou, a v případě bezpečnosti letectví standardizačním inspekčním prováděným agenturou EASA v souladu s požadavky a normami uvedenými v příloze I části C této dohody.

Poté, co se Ukrajina ujistí o tom, že příslušné právní požadavky a normy jsou zahrnuty do ukrajinských právních předpisů a jsou prováděny, oznámí Evropské komisi, že by mělo být provedeno posouzení.
3. Pokud Evropská komise shledá, že Ukrajina splňuje příslušné požadavky a normy, postoupí záležitost smíšenému výboru, aby mohl rozhodnout, že Ukrajina je způsobilá přejít do dalšího přechodného období nebo že splňuje všechny tyto požadavky.

4. Pokud Evropská komise shledá, že Ukrajina nesplňuje příslušné požadavky a normy, oznámí tuto skutečnost smíšenému výboru. Evropská komise poté Ukrajině doporučí konkrétní zlepšení a po konzultaci s Ukrajinou určí prováděcí období, během něž lze případné nedostatky přiměřeně řešit. Před koncem tohoto období se provede druhé – a v případě potřeby další – posouzení, ve kterém se zhodnotí, zda byla doporučená zlepšení účinně a uspokojivě provedena.

5. Pokud Evropská komise shledá, že příslušné nedostatky byly odstraněny, předloží záležitost k rozhodnutí smíšenému výboru, jak je stanoveno v odstavci 3 tohoto článku.

ČLÁNEK 34

Vztah k jiným dohodám nebo ujednáním

1. Ustanovení této dohody mají přednost před příslušnými ustanoveními dvoustranných dohod nebo ujednání o letecké dopravě mezi stranami.

2. Bez ohledu na odstavec 1 tohoto článku se použijí mezi stranami dohody ustanovení týkající se vlastnictví, přepravních práv, kapacity, frekvencí, typu nebo změny letadla, společného označování linek a stanovení cen, která jsou uvedena v dvoustranné dohodě nebo ujednáních mezi Ukrajinou a Evropskou unií nebo členským státem EU, pokud je tato dvoustranná dohoda nebo ujednání příznivější s ohledem na svobodu dotyčných leteckých dopravců nebo jinak výhodnější, a za předpokladu, že nedochází k diskriminaci členských států EU a jejich státních příslušníků. Totéž platí pro ustanovení, která nejsou upravena touto dohodou.

3. Pokud strany přistoupí k mnohostranné dohodě nebo schválí rozhodnutí ICAO nebo jiné mezinárodní organizace, které se týká záležitostí, na něž se vztahuje tato dohoda, vedou ve smíšeném výboru konzultace s cílem stanovit, zda by tato dohoda měla být změněna tak, aby tento vývoj zohledňovala.

ČLÁNEK 35

Finanční ustanovení

Aniž je dotčen čl. 5 odst. 1 písm. b) této dohody, přidělí strany nezbytné finanční prostředky, včetně prostředků pro smíšený výbor, na provádění této dohody na svých příslušných územích.

HLAVA V

VSTUP V PLATNOST, PŘEZKUM, UKONČENÍ PLATNOSTI A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

ČLÁNEK 36

Změny

1. Smíšený výbor může na návrh jedné ze stran a v souladu s tímto článkem na základě vzájemné dohody rozhodnout, že změní přílohy této dohody, jak je stanoveno v čl. 15 odst. 3 písm. a) této dohody.
2. Změny příloh této dohody vstoupí v platnost poté, co strany dokončí nezbytné vnitřní postupy.
3. V souladu s příslušnými postupy a s přihlédnutím k případným doporučením smíšeného výboru je tato dohoda na žádost kterékoliv strany podrobena přezkumu na základě uplatňování jejích ustanovení s cílem zvážit potřebný budoucí vývoj. Každá výsledná změna této dohody vstoupí v platnost způsobem stanoveným v článku 38 této dohody.

ČLÁNEK 37

Ukončení platnosti

Každá strana může diplomatickou cestou kdykoliv druhé straně písemně oznámit své rozhodnutí tuto dohodu vypovědět. Toto oznámení se zašle zároveň organizaci ICAO. Platnost této dohody končí o půlnoci času GMT na konci dopravní sezóny Mezinárodního sdružení leteckých dopravců trvající jeden rok ode dne písemného oznámení o vypovězení dohody, pokud není toto oznámení vzato zpět na základě vzájemné dohody stran před uplynutím tohoto období.

ČLÁNEK 38

Vstup v platnost a prozatímní provádění

1. Tato dohoda podléhá ratifikaci nebo schválení signatáři v souladu s jejich vlastními postupy.

2. Tato dohoda vstupuje v platnost prvním dnem druhého měsíce po datu poslední nóty doručené v rámci výměny diplomatických nót mezi stranami, jíž se potvrzuje, že byly ukončeny všechny potřebné postupy pro vstup této dohody v platnost. Pro účely této výměny doručí Ukrajina Generálnímu sekretariátu Rady Evropské unie svou diplomatickou nótu určenou Evropské unii a jejím členským státům a Generální sekretariát Rady Evropské unie doručí Ukrajině diplomatickou nótu Evropské unie a jejích členských států. Diplomatická nóta Evropské unie a jejích členských států obsahuje sdělení jednotlivých členských států, jímž se potvrzuje, že byly ukončeny všechny jejich postupy potřebné pro vstup této dohody v platnost.

3. Aniž je dotčen odstavec 2 tohoto článku, strany se dohodly na prozatímním provádění této dohody v souladu se svými vnitřními postupy nebo případnými vnitrostátními právními předpisy od prvního dne měsíce následujícího po datu poslední z nót, kterými si strany navzájem oznámí, že byly dokončeny příslušné vnitrostátní postupy pro prozatímní provádění nebo případně uzavření této dohody.

4. Depozitářem této dohody je generální tajemník Rady Evropské unie.

ČLÁNEK 39

Registrace u ICAO a sekretariátu Organizace spojených národů

Po vstupu v platnost zaregistruje Ukrajina tuto dohodu a všechny její změny u organizace ICAO a u sekretariátu Organizace spojených národů v souladu s článkem 102 Charty Organizace spojených národů.

ČLÁNEK 40

Závazná jazyková znění

Tato dohoda je sepsána ve dvou vyhotoveních v jazyce anglickém, bulharském, českém, dánském, estonském, finském, francouzském, chorvatském, irském, italském, litevském, lotyšském, maďarském, maltském, německém, nizozemském, polském, portugalském, rumunském, řeckém, slovenském, slovinském, španělském, švédském a ukrajinském, přičemž všechna znění mají stejnou platnost.

NA DŮKAZ ČEHOŽ připojili níže podepsaní zástupci, řádně k tomu zmocněni, k této dohodě své podpisy.

V ..., dne ...

Za Belgické království,

Za Bulharskou republiku,

Za Českou republiku,

Za Dánské království,

Za Spolkovou republiku Německo,

Za Estonskou republiku,

Za Irsko,

Za Řeckou republiku,

Za Španělské království,

Za Francouzskou republiku,

Za Chorvatskou republiku,

Za Italskou republiku,

Za Kyperskou republiku,

Za Lotyšskou republiku,

Za Litevskou republiku,

Za Lucemburské velkovévodství,

Za Maďarsko,

Za Maltskou republiku,

Za Nizozemské království,

Za Rakouskou republiku,

Za Polskou republiku,

Za Portugalskou republiku,

Za Rumunsko,

Za Republiku Slovinsko,

Za Slovenskou republiku,

Za Finskou republiku,

Za Švédské království

Za Evropskou Unii

Za Ukrajinu

SEZNAM PLATNÝCH POŽADAVKŮ A NOREM PŘIJATÝCH EVROPSKOU UNIÍ V
OBLASTI CIVILNÍHO LETECTVÍ, JEŽ JE TŘEBA ZAHRNOUT DO PRÁVNÍCH
PŘEDPISŮ UKRAJINY

Do ukrajinských právních předpisů se zahrnou „platné požadavky a normy“ následujících aktů Evropské unie, které budou považovány za součást dohody a použijí se v souladu s touto dohodou a přílohou III této dohody, pokud není stanoveno jinak. V případě potřeby jsou stanoveny zvláštní úpravy pro jednotlivé akty v této příloze.

Platné požadavky a normy aktů uvedené v této příloze jsou pro strany závazné a musí být součástí jejich vnitřního právního řádu či do něj musí být zavedeny:

- a) nařízení a směrnice Evropské unie jsou závazné pro Evropskou unii a její členské státy v souladu se Smlouvami EU;
- b) vnitrostátní právní akt Ukrajiny přijatý s cílem provést ustanovení příslušných nařízení a směrnic Evropské unie je právně závazný pro Ukrajinu, forma a způsob provedení se ponechávají Ukrajině ke zvážení.

A. PŘÍSTUP NA TRH A DOPLŇKOVÉ OTÁZKY

č. 1008/2008

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 ze dne 24. září 2008 o společných pravidlech pro provozování leteckých služeb ve Společenství

Platné požadavky a normy: Kapitola IV.

č. 95/93

Nařízení Rady (EHS) č. 95/93 ze dne 18. ledna 1993 o společných pravidlech pro přidělování letištních časů na letištích Společenství

ve znění:

nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 894/2002 ze dne 27. května 2002, kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 95/93 o společných pravidlech pro přidělování letištních časů na letištích Společenství,

nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1554/2003 ze dne 22. července 2003, kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 95/93 o společných pravidlech pro přidělování letištních časů na letištích Společenství,

nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 793/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 95/93 o společných pravidlech pro přidělování letištních časů na letištích Společenství.

Platné požadavky a normy: články 1 až 12, 14 a čl. 14a odst. 2.

Pro účely čl. 12 odst. 2 se „Komisí“ rozumí „smíšený výbor“.

č. 96/67

Směrnice Rady 96/67/ES ze dne 15. října 1996 o přístupu na trh odbavovacích služeb na letištích Společenství

Platné požadavky a normy: články 1 až 25 a příloha.

Pro účely článku 10 se „členskými státy“ rozumí „členské státy EU“.

Pro účely čl. 20 odst. 2 se „Komisí“ rozumí „smíšený výbor“.

č. 785/2004

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 785/2004 ze dne 21. dubna 2004
o požadavcích na pojištění u leteckých dopravců a provozovatelů letadel

ve znění:

nařízení Komise (EU) č. 285/2010 ze dne 6. dubna 2010, kterým se mění nařízení Evropského
parlamentu a Rady (ES) č. 785/2004 o požadavcích na pojištění u leteckých dopravců a
provozovatelů letadel.

Platné požadavky a normy: články 1 až 8 a čl. 10 odst. 2.

č. 2009/12

Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2009/12/ES ze dne 11. března 2009 o letištních
poplatcích

Platné požadavky a normy: všechny s výjimkou čl. 12 odst. 1, článku 13 a 14.

B. USPOŘÁDÁNÍ LETOVÉHO PROVOZU

č. 549/2004

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 549/2004 ze dne 10. března 2004, kterým se stanoví rámec pro vytvoření jednotného evropského nebe (rámcové nařízení)

ve znění:

nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1070/2009 ze dne 21. října 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 549/2004, (ES) č. 550/2004, (ES) č. 551/2004 a (ES) č. 552/2004 s cílem zvýšit výkonnost a udržitelnost evropského leteckého systému.

Platné požadavky a normy: články 1 až 4, 6 a 9 až 14.

č. 550/2004

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 550/2004 ze dne 10. března 2004 o poskytování letových navigačních služeb v jednotném evropském nebi (nařízení o poskytování služeb)

ve znění:

nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1070/2009 ze dne 21. října 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 549/2004, (ES) č. 550/2004, (ES) č. 551/2004 a (ES) č. 552/2004 s cílem zvýšit výkonnost a udržitelnost evropského leteckého systému.

Platné požadavky a normy: články 1 až 19, přílohy I a II.

č. 551/2004

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 551/2004 ze dne 10. března 2004 o organizaci a užívání vzdušného prostoru v jednotném evropském nebi (nařízení o vzdušném prostoru)

ve znění:

nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1070/2009 ze dne 21. října 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 549/2004, (ES) č. 550/2004, (ES) č. 551/2004 a (ES) č. 552/2004 s cílem zvýšit výkonnost a udržitelnost evropského leteckého systému.

Platné požadavky a normy: články 1 až 11.

č. 552/2004

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 ze dne 10. března 2004 o interoperabilitě evropské sítě řízení letového provozu (nařízení o interoperabilitě)

ve znění:

nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1070/2009 ze dne 21. října 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 549/2004, (ES) č. 550/2004, (ES) č. 551/2004 a (ES) č. 552/2004 s cílem zvýšit výkonnost a udržitelnost evropského leteckého systému.

Platné požadavky a normy: články 1 až 12, přílohy I až V.

Prováděcí předpisy

č. 691/2010

Nařízení Komise (EU) č. 691/2010 ze dne 29. července 2010, kterým se stanoví systém sledování výkonnosti letových navigačních služeb a funkcí sítě a mění nařízení (ES) č. 2096/2005, kterým se stanoví společné požadavky pro poskytování letových navigačních služeb

ve znění:

nařízení Komise (EU) č. 677/2011 ze dne 7. července 2011, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro funkce sítě uspořádání letového provozu (ATM) a kterým se mění nařízení (EU) č. 691/2010,

nařízení Komise (EU) č. 1216/2011 ze dne 24. listopadu 2011, kterým se mění nařízení Komise (EU) č. 691/2010, kterým se stanoví systém sledování výkonnosti letových navigačních služeb a funkcí sítě,

nařízení Komise (EU) č. 390/2013 ze dne 3. května 2013, kterým se stanoví systém sledování výkonnosti letových navigačních služeb a funkcí sítě.

Platné požadavky a normy: články 1 až 25, přílohy I až IV.

č. 1794/2006

Nařízení Komise (ES) č. 1794/2006 ze dne 6. prosince 2006, kterým se stanoví společný systém poplatků za letové navigační služby

ve znění:

nařízení Komise (EU) č. 1191/2010 ze dne 16. prosince 2010, kterým se mění nařízení (ES) č. 1794/2006, kterým se stanoví společný systém poplatků za letové navigační služby,

nařízení Komise (EU) č. 391/2013 ze dne 3. května 2013, kterým se stanoví společný systém poplatků za letové navigační služby.

Platné požadavky a normy: články 1 až 17, přílohy I až VI.

č. 482/2008

Nařízení Komise (ES) č. 482/2008 ze dne 30. května 2008, kterým se stanoví systém zajištění bezpečnosti softwaru, který má být zaveden poskytovateli letových navigačních služeb, a kterým se mění příloha II nařízení (ES) č. 2096/2005

ve znění:

nařízení Komise (EU) č. 1035/2011 ze dne 17. října 2011, kterým se stanoví společné požadavky pro poskytování letových navigačních služeb a mění nařízení (ES) č. 482/2008 a (EU) č. 691/2010.

Platné požadavky a normy: články 1 až 6, přílohy I až II.

č. 1034/2011

Nařízení Komise (EU) č. 1034/2011 ze dne 17. října 2011 dohledu nad provozní bezpečností uspořádání letového provozu (ATM) a letových navigačních služeb a o změně nařízení (EU) č. 691/2010

Platné požadavky a normy: články 1 až 19.

č. 1035/2011

Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 1035/2011 ze dne 17. října 2011, kterým se stanoví společné požadavky pro poskytování letových navigačních služeb a mění nařízení (ES) č. 482/2008 a (EU) č. 691/2010

ve znění:

prováděcího nařízení Komise (EU) č. 923/2012 ze dne 26. září 2012, kterým se stanoví společná pravidla létání a provozní předpisy týkající se služeb a postupů v oblasti letecké navigace a kterým se mění prováděcí nařízení (EU) č. 1035/2011 a nařízení (ES) č. 1265/2007, (ES) č. 1794/2006, (ES) č. 730/2006, (ES) č. 1033/2006 a (EU) č. 255/2010.

Platné požadavky a normy: články 1 až 14, přílohy I až V.

č. 409/2013

Nařízení Komise (EU) č. 409/2013 ze dne 3. května 2013 o definici společných projektů, vytvoření správy a identifikaci pobídek podporujících provádění evropského hlavního plánu uspořádání letového provozu

Platné požadavky a normy: články 1 až 15.

č. 2150/2005

Nařízení Komise (ES) č. 2150/2005 ze dne 23. prosince 2005, kterým se stanoví společná pravidla pro pružné užívání vzdušného prostoru

Platné požadavky a normy: články 1 až 9 a příloha.

č. 730/2006

Nařízení Komise (ES) č. 730/2006 ze dne 11. května 2006 o klasifikaci vzdušného prostoru a o přístupu letů podle pravidel pro let za viditelnosti nad letovou hladinu 195

Platné požadavky a normy: články 1 až 4.

č. 255/2010

Nařízení Komise (EU) č. 255/2010 ze dne 25. března 2010, kterým se stanoví společná pravidla uspořádání toku letového provozu

Platné požadavky a normy: články 1 až 15.

č. 176/2011

Nařízení Komise (EU) č. 176/2011 ze dne 24. února 2011 o informacích poskytovaných před zřízením a úpravou funkčního bloku vzdušného prostoru

č. 923/2012

Nařízení Komise (EU) č. 923/2012 ze dne 26. září 2012, kterým se stanoví společná pravidla létání a provozní předpisy týkající se služeb a postupů v oblasti letecké navigace a kterým se mění prováděcí nařízení (EU) č. 1035/2011 a nařízení (ES) č. 1265/2007, (ES) č. 1794/2006, (ES) č. 730/2006, (ES) č. 1033/2006 a (EU) č. 255/2010

Platné požadavky a normy: články 1 až 10 a příloha.

č. 1032/2006

Nařízení Komise (ES) č. 1032/2006 ze dne 6. července 2006, kterým se stanoví požadavky na automatické systémy pro výměnu letových údajů pro účely oznamování, koordinace a předávání letů mezi stanovišti řízení letového provozu

ve znění:

nařízení Komise (ES) č. 30/2009 ze dne 16. ledna 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 1032/2006, pokud jde o požadavky na automatické systémy pro výměnu letových dat podporující služby datovým spojem.

Platné požadavky a normy: články 1 až 10, přílohy I až V.

č. 1033/2006

Nařízení Komise (ES) č. 1033/2006 ze dne 4. července 2006, kterým se stanoví požadavky na postupy pro letové plány v předletové fázi pro jednotné evropské nebe

ve znění:

nařízení Komise (EU) č. 428/2013 ze dne 8. května 2013, kterým se mění nařízení (ES) č. 1033/2006, pokud jde o ustanovení ICAO uvedené v čl. 3 odst. 1, a zrušuje nařízení (EU) č. 929/2010.

Platné požadavky a normy: články 1 až 5 a příloha.

č. 633/2007

Nařízení Komise (ES) č. 633/2007 ze dne 7. června 2007, kterým se stanoví požadavky použití protokolu pro přenos zpráv o letu pro účely oznamování, koordinace a předávání letů mezi stanovišti řízení letového provozu

ve znění:

nařízení Komise (EU) č. 283/2011 ze dne 22. března 2011, kterým se mění nařízení (ES) č. 633/2007, pokud jde o přechodná opatření uvedená v článku 7.

Platné požadavky a normy: články 1 až 7, čl. 8 druhá a třetí věta, přílohy I až IV.

č. 29/2009

Nařízení Komise (ES) č. 29/2009 ze dne 16. ledna 2009, kterým se stanoví požadavky na služby datovým spojením pro jednotné evropské nebe

Platné požadavky a normy: články 1 až 14, přílohy I až VII.

č. 262/2009

Nařízení Komise (ES) č. 262/2009 ze dne 30. března 2009, kterým se stanoví požadavky na koordinované přidělování a užívání dotazovacích kódů režimu S pro jednotné evropské nebe

Platné požadavky a normy: články 1 až 12, přílohy I až VI.

č. 73/2010

Nařízení Komise (EU) č. 73/2010 ze dne 26. ledna 2010, kterým se stanoví požadavky na jakost leteckých dat a leteckých informací pro jednotné evropské nebe

Platné požadavky a normy: články 1 až 13, přílohy I až X.

č. 1206/2011

Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 1206/2011 ze dne 22. listopadu 2011, kterým se stanoví požadavky na identifikaci letadla pro účely přehledu v jednotném evropském nebi

Platné požadavky a normy: články 1 až 11, přílohy I až VII.

č. 1207/2011

Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 1207/2011 ze dne 22. listopadu 2011, kterým se stanoví požadavky na výkonnost a interoperabilitu přehledu v jednotném evropském nebi

Platné požadavky a normy: články 1 až 14, přílohy I až IX.

č. 1079/2012

Nařízení Komise (EU) č. 1079/2012 ze dne 16. listopadu 2012, kterým se stanoví požadavky na rozestup kanálů hlasové komunikace pro jednotné evropské nebe.

Platné požadavky a normy: články 1 až 15, přílohy I až V.

Nařízení SESAR

č. 219/2007

Nařízení Rady (ES) č. 219/2007 ze dne 27. února 2007 o založení společného podniku na vytvoření evropského systému nové generace pro uspořádání letového provozu (SESAR) ve znění:

nařízení Rady (ES) č. 1361/2008 ze dne 16. prosince 2008, kterým se mění nařízení (ES) č. 219/2007 o založení společného podniku na vytvoření evropského systému nové generace pro uspořádání letového provozu (SESAR).

Platné požadavky a normy: čl. 1 odst. 1 až 2 a odst. 5 až 7, články 2 až 3, čl. 4 odst. 1 a příloha.

Průkazy způsobilosti řídicích letového provozu

č. 805/2011

Nařízení Komise (EU) č. 805/2011 ze dne 10. srpna 2011, kterým se stanoví prováděcí pravidla k udělování průkazů způsobilosti a některých osvědčení řídicích letového provozu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008

Platné požadavky a normy: články 1 až 32, přílohy I až IV.

Rozhodnutí Komise

č. 2011/121

Rozhodnutí Komise 2011/121/EU ze dne 21. února 2011, kterým se na roky 2012 až 2014 stanoví výkonnostní cíle a varovné prahové hodnoty na úrovni Evropské unie pro poskytování letových navigačních služeb

Platné požadavky a normy: články 1 až 4.

č. 2011/2611 v konečném znění

Rozhodnutí Komise K(2011) 2611 v konečném znění ze dne 20. května 2011 o výjimkách podle čl. 14 nařízení Komise (ES) č. 29/2009

Platné požadavky a normy: články 1 až 3, přílohy I a II.

č. 2011/9074 v konečném znění

Prováděcí rozhodnutí Komise K(2011) 9074 v konečném znění ze dne 9. prosince 2011 o výjimkách podle čl. 14 nařízení Komise (ES) č. 29/2009.

Platné požadavky a normy: články 1 až 3, přílohy I a II.

č. 2012/9604 v konečném znění

Prováděcí rozhodnutí Komise K(2012) v konečném znění ze dne 19. prosince 2012, kterým se schvaluje strategický plán sítě pro funkce sítě uspořádání letového provozu v rámci jednotného evropského nebe pro období 2012–2019.

Platné požadavky a normy: články 1 až 3.

C. BEZPEČNOST LETECTVÍ

č. 216/2008 (základní nařízení)

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 ze dne 20. února 2008 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Evropské agentury pro bezpečnost letectví, kterým se ruší směrnice Rady 91/670 EHS, nařízení (ES) č. 1592/2002 a směrnice 2004/36/ES

ve znění:

nařízení Komise (ES) č. 690/2009 ze dne 30. července 2009, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Evropské agentury pro bezpečnost letectví, kterým se ruší směrnice Rady 91/670/EHS, nařízení (ES) č. 1592/2002 a směrnice 2004/36/ES,

nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1108/2009 ze dne 21. října 2009, kterým se mění nařízení (ES) č. 216/2008 v oblasti letišť, uspořádání letového provozu a letových navigačních služeb a zrušuje směrnice 2006/23/ES,

nařízení Komise (EU) č. 6/2013 ze dne 8. ledna 2013, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Evropské agentury pro bezpečnost letectví, kterým se ruší směrnice Rady 91/670/EHS, nařízení (ES) č. 1592/2002 a směrnice 2004/36/ES.

Platné požadavky a normy: články 1 až 11, 13 až 16, 20 až 25, 54, 55, 68 a přílohy I až VI. Nařízení (ES) č. 216/2008 a jeho prováděcí pravidla se použijí pro Ukrajinu podle následujících pravidel:

1. Ukrajina nepověří agenturu EASA žádnou ze svých funkcí souvisejících s bezpečností, jak je stanoveno v rámci úmluvy a jejích příloh;
2. Ukrajina bude podléhat standardizačním inspekcím prováděným agenturou EASA podle článku 54 nařízení (ES) č. 216/2008;
3. o použití článku 11 nařízení (ES) č. 216/2008 na osvědčení vydaná Ukrajinou rozhodne smíšený výbor podle ustanovení přílohy III této dohody;

4. čl. 11 odst. 1 nařízení (ES) č. 216/2008 se nepoužije pro ukrajinská osvědčení vydaná v oblasti letového provozu a prvotní letové způsobilosti a jejího zachování (prováděcí nařízení (EU) č. 965/2012, (EU) č. 748/2012 a (ES) č. 2042/2003);
5. Evropská komise požívá na Ukrajině pravomocí, které jí byly uděleny pro rozhodnutí v souladu s čl. 11 odst. 2, čl. 14 odst. 5 a 7, čl. 24 odst. 5 a čl. 25 odst. 1 nařízení (ES) č. 216/2008 v oblastech, v nichž smíšený výbor prohlásí za použitelný čl. 11 odst. 1;
6. v oblasti letové způsobilosti, kde agentura EASA nevykonává žádné funkce, může Ukrajina vydávat osvědčení, licence nebo schválení na základě dohody nebo ujednání uzavřených Ukrajinou se třetí zemí.

č. 748/2012

Nařízení Komise (EU) č. 748/2012 ze dne 3. srpna 2012, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro certifikaci letové způsobilosti letadel a souvisejících výrobků, letadlových částí a zařízení a certifikaci ochrany životního prostředí, jakož i pro certifikaci projekčních a výrobních organizací

ve znění:

nařízení Komise (EU) č. 7/2013 ze dne 8. ledna 2013, kterým se mění nařízení (EU) č. 748/2012, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro certifikaci letové způsobilosti letadel a souvisejících výrobků, letadlových částí a zařízení a certifikaci ochrany životního prostředí, jakož i pro certifikaci projekčních a výrobních organizací.

Platné požadavky a normy: články 1, 2, 8 až 10 a příloha.

č. 2042/2003

Nařízení Komise (ES) č. 2042/2003 ze dne 20. listopadu 2003 o zachování letové způsobilosti letadel a leteckých výrobků, letadlových částí a zařízení a schvalování organizací a personálu zapojených do těchto úkolů

ve znění:

nařízení Komise (ES) č. 707/2006 ze dne 8. května 2006, kterým se mění nařízení (ES) č. 2042/2003, pokud jde o oprávnění s omezenou dobou platnosti a přílohy I a III,

nařízení Komise (ES) č. 376/2007 ze dne 30. března 2007, kterým se mění nařízení (ES) č. 2042/2003 o zachování letové způsobilosti letadel a leteckých výrobků, letadlových částí a zařízení a schvalování organizací a personálu zapojených do těchto úkolů,

nařízení Komise (ES) č. 1056/2008 ze dne 27. října 2008, kterým se mění nařízení (ES) č. 2042/2003 o zachování letové způsobilosti letadel a leteckých výrobků, letadlových částí a zařízení a schvalování organizací a personálu zapojených do těchto úkolů,

nařízení Komise (EU) č. 127/2010 ze dne 5. února 2010, kterým se mění nařízení (ES) č. 2042/2003 o zachování letové způsobilosti letadel a leteckých výrobků, letadlových částí a zařízení a schvalování organizací a personálu zapojených do těchto úkolů,

nařízení Komise (EU) č. 962/2010 ze dne 26. října 2010, kterým se mění nařízení (ES) č. 2042/2003 o zachování letové způsobilosti letadel a leteckých výrobků, letadlových částí a zařízení a schvalování organizací a personálu zapojených do těchto úkolů,

nařízení Komise (EU) č. 1149/2011 ze dne 21. října 2011, kterým se mění nařízení (ES) č. 2042/2003 o zachování letové způsobilosti letadel a leteckých výrobků, letadlových částí a zařízení a schvalování organizací a personálu zapojených do těchto úkolů,

nařízení Komise (EU) č. 593/2012 ze dne 5. července 2012, kterým se mění nařízení (ES) č. 2042/2003 o zachování letové způsobilosti letadel a leteckých výrobků, letadlových částí a zařízení a schvalování organizací a personálu zapojených do těchto úkolů.

Platné požadavky a normy: články 1 až 6, přílohy I až IV.

č. 996/2010

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 996/2010 ze dne 20. října 2010 o šetření a prevenci nehod a incidentů v civilním letectví a o zrušení směrnice 94/56/ES

Platné požadavky a normy: články 1 až 26, s výjimkou čl. 7 odst. 4 a článku 24.

č. 2003/42

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/42/ES ze dne 13. června 2003 o hlášení událostí v civilním letectví

Platné požadavky a normy: články 1 až 11, přílohy I a II.

č. 1321/2007

Nařízení Komise (ES) č. 1321/2007 ze dne 12. listopadu 2007, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro zařazování informací o událostech v civilním letectví, jejichž výměna proběhla v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2003/42/ES, do centrální evidence

Platné požadavky a normy: články 1 až 4.

č. 1330/2007

Nařízení Komise (ES) č. 1330/2007 ze dne 24. září 2007, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro šíření informací o událostech v civilním letectví zúčastněným osobám podle čl. 7 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/42/ES

Platné požadavky a normy: články 1 až 10, přílohy I až II.

č. 104/2004

Nařízení Komise (ES) č. 104/2004 ze dne 22. ledna 2004, kterým se stanoví pravidla organizace a složení odvolacího senátu Evropské agentury pro bezpečnost letectví

Platné požadavky a normy: články 1 až 7 a příloha.

č. 628/2013

Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 628/2013 ze dne 28. června 2013 o pracovních postupech Evropské agentury pro bezpečnost letectví pro provádění standardizačních kontrol a pro sledování uplatňování pravidel nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 a o zrušení nařízení Komise (ES) č. 736/2006

Platné požadavky a normy: články 1 až 27.

č. 2111/2005

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005 ze dne 14. prosince 2005 o vytvoření seznamu Společenství uvádějícího letecké dopravce, kteří podléhají zákazu provozování letecké dopravy ve Společenství, o informování cestujících v letecké dopravě o totožnosti provozujícího leteckého dopravce a o zrušení článku 9 směrnice 2004/36/ES

Platné požadavky a normy: články 1 až 13, příloha.

č. 473/2006

Nařízení Komise (ES) č. 473/2006 ze dne 22. března 2006, kterým se stanoví prováděcí pravidla pro seznam Společenství uvádějící letecké dopravce, kteří podléhají zákazu provozování letecké dopravy ve Společenství, uvedený v kapitole II nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005

Platné požadavky a normy: články 1 až 6, přílohy A až C.

č. 474/2006

Nařízení Komise (ES) č. 474/2006 ze dne 22. března 2006 o vytvoření seznamu Společenství uvádějícího letecké dopravce, kteří podléhají zákazu provozování letecké dopravy ve Společenství, uvedeného v kapitole II nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005

ve znění:

prováděcího nařízení Komise (EU) č. 659/2013 ze dne 10. července 2013, kterým se mění nařízení (ES) č. 474/2006 o vytvoření seznamu Společenství uvádějícího letecké dopravce, kteří podléhají zákazu provozování letecké dopravy ve Společenství.

Platné požadavky a normy: články 1 až 3, přílohy A až B.

č. 1178/2011

Nařízení Komise (EU) č. 1178/2011 ze dne 3. listopadu 2011, kterým se stanoví technické požadavky a správní postupy týkající se posádek v civilním letectví podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008

ve znění:

nařízení Komise (EU) č. 290/2012 ze dne 30. března 2012, kterým se mění nařízení (EU) č. 1178/2011, kterým se stanoví technické požadavky a správní postupy týkající se posádek v civilním letectví podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008.

Platné požadavky a normy: články 1 až 11, přílohy I až VII.

č. 965/2012

Nařízení Komise (EU) č. 965/2012 ze dne 5. října 2012, kterým se stanoví technické požadavky a správní postupy týkající se letového provozu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008

ve znění:

nařízení Komise (EU) č. 800/2013 ze dne 14. srpna 2013, kterým se mění nařízení (EU) č. 965/2012, kterým se stanoví technické požadavky a správní postupy týkající se letového provozu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008.

Platné požadavky a normy: články 1 až 9, přílohy I až VII.

č. 1332/2011

Nařízení Komise (EU) č. 1332/2011 ze dne 16. prosince 2011, kterým se stanoví společné požadavky na užívání vzdušného prostoru a provozní postupy pro palubní protisrážkový systém

Platné požadavky a normy: články 1 až 4 a příloha.

D. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

č. 2003/96

Směrnice Rady 2003/96/ES ze dne 27. října 2003, kterou se mění struktura rámcových předpisů Společenství o zdanění energetických produktů a elektřiny

Platné požadavky a normy: čl. 14 odst. 1 písm. b) a čl. 14 odst. 2.

č. 2006/93

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/93/ES ze dne 12. prosince 2006 o regulaci provozu letadel uvedených v části II kapitoly 3 svazku 1 přílohy 16 k Úmluvě o mezinárodním civilním letectví, druhé vydání (1988)

Platné požadavky a normy: články 1 až 5.

č. 2002/49

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/49/ES ze dne 25. června 2002 o hodnocení a řízení hluku ve venkovním prostředí

Platné požadavky a normy: články 1 až 16, přílohy I až VI.

č. 2002/30

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/30/ES ze dne 26. března 2002 o pravidlech a postupech pro zavedení provozních omezení ke snížení hluku na letištích Společenství
Platné požadavky a normy: články 1 až 15, přílohy I a II.

E. SOCIÁLNÍ ASPEKTY

č. 1989/391

Směrnice Rady 89/391/EHS ze dne 12. června 1989 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci

ve znění:

směrnice Evropského parlamentu a Rady 2007/30/ES ze dne 20. června 2007, kterou se mění směrnice Rady 89/391/EHS, její samostatné směrnice a směrnice Rady 83/477/EHS, 91/383/EHS, 92/29/EHS a 94/33/ES za účelem zjednodušení a racionalizace zpráv o praktickém uplatňování.

Platné požadavky a normy: články 1 až 16 a 18 až 19.

č. 2003/88

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/88/ES ze dne 4. listopadu 2003 o některých aspektech úpravy pracovní doby

Příslušná ustanovení: články 1 až 19, 21 až 24 a 26 až 29.

č. 2000/79

Směrnice Rady 2000/79/ES ze dne 27. listopadu 2000 o Evropské dohodě o organizaci pracovní doby mobilních pracovníků v civilním letectví uzavřené mezi Sdružením evropských leteckých společností (AEA), Evropskou federací pracovníků v dopravě (ETF), Evropským sdružením technických letových posádek (ECA), Evropským sdružením leteckých společností (ERA) a Mezinárodním sdružením leteckých dopravců (IACA)

Platné požadavky a normy: články 2 až 3 a příloha.

F. OCHRANA SPOTŘEBITELE

č. 90/314

Směrnice Rady 90/314/EHS ze dne 13. června 1990 o souborných službách pro cesty, pobyty a zájezdy

Příslušná ustanovení: články 1 až 10.

č. 93/13

Směrnice Rady 93/13/EHS ze dne 5. dubna 1993 o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách

Příslušná ustanovení: články 1 až 10 a příloha.

Pro účely článku 10 se „Komisí“ rozumí „všechny ostatní smluvní strany ECAA“.

č. 95/46

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů

Platné požadavky a normy: články 1 až 34.

č. 2027/97

Nařízení Rady (ES) č. 2027/97 ze dne 9. října 1997 o odpovědnosti leteckého dopravce v případě nehod

ve znění:

nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 889/2002 ze dne 13. května 2002, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 2027/97 o odpovědnosti leteckého dopravce v případě nehod.

Platné požadavky a normy: články 1 až 8.

č. 261/2004

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 ze dne 11. února 2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 295/91

Platné požadavky a normy: články 1 až 17.

č. 1107/2006

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2006 ze dne 5. července 2006 o právech osob se zdravotním postižením a osob s omezenou schopností pohybu a orientace v letecké dopravě

Platné požadavky a normy: články 1 až 16, přílohy I a II.

G. POČÍTAČOVÉ REZERVAČNÍ SYSTÉMY

č. 80/2009

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 80/2009 ze dne 14. ledna 2009 o kodexu chování pro používání počítačových rezervačních systémů a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 2299/89

Platné požadavky a normy: články 1 až 19 a přílohy.

H. DALŠÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY

č. 437/2003

Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 437/2003 ze dne 27. února 2003 o statistickém vykazování letecké přepravy cestujících, zboží a poštovních zásilek ve znění:

nařízení Komise (ES) č. 1358/2003 ze dne 31. července 2003, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 437/2003 o statistickém vykazování letecké přepravy cestujících, zboží a poštovních zásilek, a kterým se mění přílohy I a II uvedeného nařízení

nařízení Komise (ES) č. 546/2005 ze dne 8. dubna 2005, kterým se upravuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 437/2003, pokud jde o přiřazení kódů vykazujících zemí, a kterým se mění nařízení Komise (ES) č. 1358/2003, pokud jde o aktualizaci seznamu letišť Společenství

Platné požadavky a normy: články 1 až 11, přílohy I a II.

č. 1358/2003

Nařízení Komise (ES) č. 1358/2003 ze dne 31. července 2003, kterým se provádí nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 437/2003 o statistickém vykazování letecké přepravy cestujících, zboží a poštovních zásilek, a kterým se mění přílohy I a II uvedeného nařízení ve znění:

nařízení Komise (ES) č. 158/2007 ze dne 16. února 2007, kterým se mění nařízení (ES) č. 1358/2003, pokud jde o seznam letišť Společenství.

Platné požadavky a normy: články 1 až 4, příloha I až III.

DOHODNUTÉ SLUŽBY A STANOVENÉ TRASY

1. Každá strana udělí leteckým dopravcům druhé strany práva poskytovat služby letecké dopravy na níže stanovených trasách:
 - a) v případě leteckých dopravců Evropské unie: jakékoliv místo v Evropské unii – jakákoli mezilehlá místa na územích partnerských zemí evropské politiky sousedství¹, zemí ECAA² či zemí uvedených v příloze V této dohody – jakékoliv místo na Ukrajině – jakákoli místa za;
 - b) v případě leteckých dopravců Ukrajiny: jakékoliv místo na Ukrajině – jakákoli mezilehlá místa na územích partnerských zemí evropské politiky sousedství, zemí ECAA či zemí uvedených v příloze V této dohody – jakékoliv místo v Evropské unii.

¹ „Partnerskými zeměmi evropské politiky sousedství“ se zde rozumí Alžírsko, Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Egypt, Gruzie, Izrael, Jordánsko, Libanon, Libye, Maroko, Palestina, Sýrie, Tunisko a Moldavská republika, tzn. Ukrajina není jejich součástí

² „Zeměmi ECAA“ se rozumějí strany vícestranné dohody o vytvoření společného evropského leteckého prostoru, jimiž jsou: členské státy Evropské unie, Albánská republika, Bosna a Hercegovina, Bývalá Jugoslávská republika Makedonie, Islandská republika, Republika Černá Hora, Norské království, Republika Srbsko a Kosovo. (Tímto označením nejsou dotčeny postoje k otázce statusu a označení je v souladu s rezolucí Rady bezpečnosti OSN 1244 a se stanoviskem Mezinárodního soudního dvora k vyhlášení nezávislosti Kosova.)

Za předpokladu, že nedochází k diskriminaci leteckých dopravců na základě státní příslušnosti, lze vykonávat stávající a nová práva či tato práva dohodnout, včetně práv provozovat služby do míst za podle dvoustranných dohod či jiných ujednání mezi Ukrajinou a členskými státy EU, na něž se nevztahuje tato dohoda;

- c) letečtí dopravci Evropské unie jsou rovněž oprávněni provozovat služby letecké dopravy mezi místy na Ukrajině, bez ohledu na to, zda tyto služby letecké dopravy začínají či končí na území EU.
2. Služby provozované podle odst. 1 písm. a) a b) této přílohy začínají nebo končí na území Ukrajiny v případě ukrajinských leteckých dopravců a na území Evropské unie v případě leteckých dopravců Evropské unie.
3. Letečtí dopravci obou stran mohou u jakéhokoli letu nebo u všech letů podle vlastního uvážení:
- a) provozovat lety v jednom směru nebo obou směrech;
 - b) kombinovat různá čísla letů v rámci provozu jednoho letadla;
 - c) poskytovat služby do mezilehlých míst a míst za, jak je uvedeno v odst. 1 písm. a) a b) této přílohy, i do míst na území stran, a to v jakékoli kombinaci a pořadí;
 - d) vynechat přistání na jakémkoli místě nebo místech;

- e) přenést dopravu z jakéhokoli svého letadla na jakékoli jiné své letadlo na jakémkoli místě;
 - f) provádět mezipřistání (stopover) na jakýchkoli místech na území jedné ze stran i mimo ně;
 - g) vykonávat tranzitní dopravu přes území druhé strany a
 - h) kombinovat přepravu ve stejném letadle bez ohledu na to, kde tato přeprava začíná.
4. Každá strana umožní každému leteckému dopravci určit frekvenci a kapacitu mezinárodní letecké dopravy, kterou nabízí, na základě tržních obchodních úvah. V souladu s tímto právem žádná strana jednostranně neomezí objem dopravy, frekvenci či pravidelnost služeb ani typ či typy letadla provozované leteckými dopravci druhé strany s výjimkou celních, technických, provozních a důvodů týkajících se ochrany životního prostředí, důvodu ochrany zdraví nebo důvodu uplatnění článku 26 této dohody.
5. Letečtí dopravci každé strany mohou provozovat služby, a to i v rámci ujednání o společném označování linek, do jakéhokoliv místa nacházejícího se ve třetí zemi, která není zahrnuta do stanovených tras, za předpokladu, že nevykonávají práva páté svobody.
6. Tato příloha podléhá přechodným ujednáním obsaženým v příloze III této dohody a rozšíření práv, které je v uvedené příloze stanoveno.
-

PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

ODDÍL 1

PŘECHODNÁ OBDOBÍ

1. Ukrajina začne účinně provádět veškerá ustanovení a podmínky vyplývající z této dohody ve dvou přechodných obdobích.
2. Přechod bude předmětem posuzování a standardizačních inspekcí, které provede Evropská komise, případně agentura EASA, jakož i rozhodnutí smíšeného výboru podle článku 33 této dohody.

ODDÍL 2

SPECIFIKACE PLATNÉ BĚHEM PRVNÍHO PŘECHODNÉHO OBDOBÍ

1. V prvním přechodném období:
 - a) je leteckým dopravcům Evropské unie a leteckým dopravcům, kterým licenci vydala Ukrajina, povoleno vykonávat neomezená přepravní práva mezi jakýmkoliv místem v Evropské unii a jakýmkoli místem na Ukrajině;
 - b) s výhradou posouzení týkajícího se provádění příslušných požadavků a norem Evropské unie ze strany Ukrajiny a na základě informací smíšeného výboru se Ukrajina jako pozorovatel zapojí do činnosti výboru zřízeného podle ustanovení nařízení (EHS) č. 95/93 o společných pravidlech pro přidělování letištních časů na letištích Společenství a
 - c) nepoužije se čl. 22 odst. 5 písm. c) této dohody.

2. Pro Ukrajinu platí při přechodu do druhého přechodného období, tyto podmínky:

- a) zahrnutí příslušných požadavků a norem stanovených v níže uvedených předpisech do vnitrostátních právních předpisů a jejich provádění:
- nařízení (ES) č. 216/2008 (o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Evropské agentury pro bezpečnost letectví);
 - nařízení (EU) č. 748/2012 (prováděcí pravidla pro certifikaci letové způsobilosti letadel a souvisejících výrobků, letadlových částí a zařízení a certifikaci ochrany životního prostředí, jakož i pro certifikaci projekčních a výrobních organizací);
 - nařízení (ES) č. 2042/2003 (o zachování letové způsobilosti letadel a leteckých výrobků, letadlových částí a zařízení a schvalování organizací a personálu zapojených do těchto úkolů) v pozměněném znění;
 - nařízení (EU) č. 965/2012 (kterým se stanoví technické požadavky a správní postupy týkající se letového provozu);
 - nařízení (EU) č. 1178/2011 (kterým se stanoví technické požadavky a správní postupy týkající se posádek v civilním letectví);

- nařízení (EU) č. 996/2010 (o šetření a prevenci nehod a incidentů);
- směrnice 2009/12/ES (o letištních poplatcích);
- směrnice 96/67/ES (o přístupu na trh odbavovacích služeb na letištích Společenství);
- nařízení (EHS) č. 95/93 (o společných pravidlech pro přidělování letištních časů na letištích Společenství);
- směrnice 2000/79/ES (o Evropské dohodě o organizaci pracovní doby mobilních pracovníků v civilním letectví);
- kapitola IV nařízení (ES) č. 1008/2008 (o provozování leteckých služeb);
- nařízení (ES) č. 785/2004 (o požadavcích na pojištění u leteckých dopravců a provozovatelů letadel);
- nařízení (EHS) č. 80/2009 (o počítačových rezervačních systémech);
- nařízení (ES) č. 2027/97 (o odpovědnosti leteckého dopravce v případě nehod);

- nařízení (ES) č. 261/2004 (společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů);
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 549/2004 ze dne 10. března 2004, kterým se stanoví rámec pro vytvoření jednotného evropského nebe (rámcové nařízení);
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 550/2004 ze dne 10. března 2004 o poskytování letových navigačních služeb v jednotném evropském nebi (nařízení o poskytování služeb);
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 551/2004 ze dne 10. března 2004 o organizaci a užívání vzdušného prostoru v jednotném evropském nebi (nařízení o vzdušném prostoru);
- nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004 ze dne 10. března 2004 o interoperabilitě evropské sítě řízení letového provozu (nařízení o interoperabilitě);
- nařízení Komise (EU) č. 691/2010 ze dne 29. července 2010, kterým se stanoví systém sledování výkonnosti letových navigačních služeb a funkcí sítě a mění nařízení (ES) č. 2096/2005, kterým se stanoví společné požadavky pro poskytování letových navigačních služeb;

- nařízení Komise (ES) č. 1794/2006 ze dne 6. prosince 2006, kterým se stanoví společný systém poplatků za letové navigační služby;
- nařízení Komise (EU) č. 1034/2011 ze dne 17. října 2011 dohledu nad provozní bezpečností uspořádání letového provozu (ATM) a letových navigačních služeb a o změně nařízení (EU) č. 691/2010;
- nařízení Komise (ES) č. 2150/2005 ze dne 23. prosince 2005, kterým se stanoví společná pravidla pro pružné užívání vzdušného prostoru; a
- nařízení Komise (EU) č. 255/2010 ze dne 25. března 2010, kterým se stanoví společná pravidla uspořádání toku letového provozu,

tak jak jsou uvedeny, včetně jejich změn v příloze I této dohody;

- b) uplatňování pravidel pro udělování provozních licencí, jež jsou v zásadě rovnocenná s pravidly uvedenými v kapitole II nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 ze dne 24. září 2008 o společných pravidlech pro provozování leteckých služeb v Evropské unii; a
- c) pokud jde o leteckou bezpečnost, provádění části II dokumentu ECAC 30 v jeho posledním účinném znění.

ODDÍL 3

SPECIFIKACE PLATNÉ BĚHEM DRUHÉHO PŘECHODNÉHO OBDOBÍ

1. Po rozhodnutí smíšeného výboru, jak je stanoveno v článku 33 této dohody, kterým se potvrzuje, že Ukrajina splňuje všechny podmínky stanovené v oddílu 2 bodu 2 této přílohy:
 - a) uznají členské státy EU v souladu s podmínkami stanovenými v rozhodnutí smíšeného výboru a podle článku 11 nařízení (ES) č. 216/2008 příslušná osvědčení vydaná Ukrajinou, uvedená v příloze IV oddílu 1 této dohody;
 - b) použije se článek 22 odst. 5 písm. c) této dohody; a
 - c) s výhradou posouzení týkajícího se provádění příslušných požadavků a norem Evropské unie ze strany Ukrajiny a na základě informací smíšeného výboru se Ukrajina jako pozorovatel zapojí do činnosti výboru zřízeného podle ustanovení nařízení (ES) č. 2111/2005 o vytvoření seznamu Společenství uvádějícího letecké dopravce, kteří podléhají zákazu provozování letecké dopravy ve Společenství.

2. Pro Ukrajinu platí při přechodu k provádění této dohody v plném rozsahu tyto podmínky:
 - a) zahrnutí příslušných požadavků a norem stanovených v aktech Evropské unie uvedených v příloze I této dohody do vnitrostátních právních předpisů a jejich uplatňování a
 - b) vzdušný prostor, který spadá do pravomoci Ukrajiny, musí být uspořádán v souladu s požadavky EU pro vytvoření funkčních bloků vzdušného prostoru.

ODDÍL 4

PROVÁDĚNÍ TÉTO DOHODY V PLNÉM ROZSAHU

Po rozhodnutí smíšeného výboru, jak je stanoveno v článku 33 této dohody, kterým se potvrzuje, že Ukrajina splňuje všechny podmínky stanovené v oddílu 3 bodu 2 této přílohy, platí následující:

1. Vedle přepravních práv uvedených v oddílu 2 bodu 1 této přílohy:
 - a) se leteckým dopravcům Evropské unie povoluje vykonávat neomezená přepravní práva mezi místy na Ukrajině, mezilehlými místy v zemích evropské politiky sousedství a zemích ECAA, jakož i místy v zemích uvedených v příloze V této dohody a místy za, je-li let součástí služby obsluhující místo na území členského státu.

Letečtí dopravci Evropské unie mohou rovněž vykonávat neomezená přepravní práva mezi místy na Ukrajině, bez ohledu na to, zda tyto služby letecké dopravy začínají či končí na území EU; a

- b) leteckým dopravcům Ukrajiny se povoluje vykonávat neomezená přepravní práva mezi jakýmkoliv místem v Evropské unii, mezilehlými místy v zemích evropské politiky sousedství a zemích ECAA, jakož i v zemích uvedených v příloze V této dohody za předpokladu, že let je součástí služby provozované do a z místa na Ukrajině.
2. V souladu s podmínkami podle těchto ustanovení uznají členské státy EU všechna příslušná osvědčení uvedená v příloze IV oddílu 2 této dohody, která vydala Ukrajina.

SEZNAM OSVĚDČENÍ, NA NĚŽ ODKAZUJE PŘÍLOHA III TÉTO DOHODY

1. Posádka letadla

Průkazy způsobilosti pilotů (jejich vydávání, zachování, změny, omezení, pozastavení nebo zrušení) (nařízení (ES) č. 216/2008, nařízení (EU) č. 1178/2011, nařízení (EU) č. 290/2012, kterým se mění nařízení (EU) č. 1178/2011).

Osvědčení osob odpovědných za poskytování leteckého výcviku či výcviku letové simulace a osob odpovědných za posuzování dovedností pilotů (nařízení (ES) č. 216/2008, nařízení (EU) č. 1178/2011, nařízení (EU) č. 290/2012, kterým se mění nařízení (EU) č. 1178/2011).

Osvědčení palubních průvodčích (jejich vydávání, zachování, změny, omezení, pozastavení nebo zrušení) (nařízení (ES) č. 216/2008, nařízení (EU) č. 1178/2011, nařízení (EU) č. 290/2012, kterým se mění nařízení (EU) č. 1178/2011).

Osvědčení zdravotní způsobilosti pilotů (vydávání, zachování, změny, omezení, pozastavení nebo zrušení) (nařízení (ES) č. 216/2008, nařízení (EU) č. 1178/2011, nařízení (EU) č. 290/2012, kterým se mění nařízení (EU) č. 1178/2011).

Osvědčení leteckých lékařů, jakož i podmínky, za nichž všeobecní lékaři mohou zastávat funkci leteckých lékařů (nařízení (ES) č. 216/2008, nařízení (EU) č. 1178/2011, nařízení (EU) č. 290/2012, kterým se mění nařízení (EU) č. 1178/2011).

Periodické lékařské prohlídky palubních průvodčích – kvalifikace osob odpovědných za provádění uvedených prohlídek (nařízení (ES) č. 216/2008, nařízení (EU) č. 1178/2011, nařízení (EU) č. 290/2012, kterým se mění nařízení (EU) č. 1178/2011).

Podmínky pro vydávání, zachování, změny, omezení, pozastavení nebo zrušení osvědčení organizací pro výcvik pilotů (nařízení (ES) č. 216/2008, nařízení (EU) č. 1178/2011, nařízení (EU) č. 290/2012, kterým se mění nařízení (EU) č. 1178/2011).

Podmínky pro vydávání, zachování, změny, omezení, pozastavení nebo zrušení osvědčení leteckých zdravotních středisek podílejících se na kvalifikaci a zdravotních prohlídkách posádek v civilním letectví (nařízení (ES) č. 216/2008, (EU) č. 1178/2011, (EU) č. 290/2012, kterým se mění nařízení (EU) č. 1178/2011).

Certifikace zařízení pro výcvik pomocí letové simulace a požadavky na organizace provozující a používající tato zařízení (nařízení (ES) č. 216/2008, nařízení (EU) č. 1178/2011, nařízení (EU) č. 290/2012, kterým se mění nařízení (EU) č. 1178/2011).

2. Uspořádání letového provozu a letové navigační služby

Osvědčení poskytovatelů letových provozních služeb (nařízení (ES) č. 216/2008, nařízení (EU) č. 1034/2011, nařízení (EU) č. 1035/2011, příloha II Specifické požadavky pro poskytování letových provozních služeb).

Osvědčení poskytovatelů meteorologických služeb (nařízení (ES) č. 216/2008, nařízení (EU) č. 1034/2011, nařízení (EU) č. 1035/2011, příloha III Specifické požadavky pro poskytování meteorologických služeb).

Osvědčení poskytovatelů leteckých informačních služeb (nařízení (ES) č. 216/2008, nařízení (EU) č. 1034/2011, nařízení (EU) č. 1035/2011, příloha IV Specifické požadavky pro poskytování leteckých informačních služeb).

Osvědčení poskytovatelů komunikačních, navigačních nebo přehledových služeb (nařízení (ES) č. 216/2008, nařízení (EU) č. 1034/2011, nařízení (EU) č. 1035/2011, příloha V Specifické požadavky pro poskytování komunikačních, navigačních nebo přehledových služeb).

Průkazy způsobilosti řídicích letového provozu (ATCO) a řídicích letového provozu-žáků (vydávání, pozastavení a zrušení) a související kvalifikace, doložky (nařízení (ES) č. 216/2008, nařízení (EU) č. 805/2011).

Osvědčení zdravotní způsobilosti řídicích letového provozu (nařízení (ES) č. 216/2008, nařízení (EU) č. 805/2011).

Osvědčení organizací provádějících výcvik řídicích letového provozu (ATCO) (platnost, obnovení, prodloužení platnosti a používání) (nařízení (EU) č. 216/2008, (EU) č. 805/2011).

SEZNAM JINÝCH STÁTŮ,
NA KTERÉ ODKAZUJÍ ČLÁNKY 17, 19 A 22 TÉTO DOHODY
A PŘÍLOHY II A III TÉTO DOHODY

1. Islandská republika (v rámci Dohody o Evropském hospodářském prostoru);
2. Lichtenštejnské knížectví (v rámci Dohody o Evropském hospodářském prostoru);
3. Norské království (v rámci Dohody o Evropském hospodářském prostoru) a
4. Švýcarská konfederace (v rámci dohody mezi Evropským společenstvím a Švýcarskou konfederací o letecké dopravě).

PROCESNÍ PRAVIDLA

Tato dohoda platí v souladu s níže stanovenými procesními pravidly:

1. ZAPOJENÍ UKRAJINY DO ČINNOSTI VÝBORŮ

Pokud je Ukrajina podle této dohody zapojena do činnosti výboru zřízeného příslušnými akty Evropské unie, získá status pozorovatele, bude zapojena do všech příslušných jednání a vyzvána, aby se podílela na diskusi, v souladu s jednacím řádem výboru, přičemž se nebude účastnit zasedání, na nichž se hlasuje.

Pokud jde o uspořádání letového provozu, za účelem provádění příslušných právních předpisů upravujících jednotné evropské nebe se Ukrajina zapojí rovněž do činnosti všech orgánů zřízených Evropskou komisí, jako je například poradní orgán odvětví a manažer struktury vzdušného prostoru.

2. ZÍSKÁNÍ STATUTU POZOROVATELE V AGENTUŘE EASA

Status pozorovatele v agentuře EASA umožňuje Ukrajině účastnit se činnosti technických skupin a orgánů agentury EASA otevřených členským státům EU a jiným partnerským zemím v rámci evropské politiky sousedství, s výhradou podmínek stanovených pro takovou účast. Status pozorovatele nezahrnuje hlasovací právo. Status pozorovatele neplatí ve vztahu ke správní radě agentury EASA.

3. SPOLUPRÁCE A VÝMĚNA INFORMACÍ

Pro usnadnění výkonu příslušných pravomocí příslušných orgánů stran si tyto orgány na požádání vzájemně vymění veškeré informace, které jsou třeba pro řádné fungování této dohody.

4. ODKAZ NA JAZYKY

Strany jsou oprávněny používat při postupech stanovených v rámci této dohody kterýkoli úřední jazyk orgánů Evropské unie nebo ukrajinský jazyk. Strany jsou si však vědomy toho, že používání anglického jazyka tyto postupy usnadňuje. Pokud se v úředním dokladu používá jazyk, který není úředním jazykem orgánů Evropské unie, předloží se s přihlédnutím k ustanovení předchozí věty zároveň překlad do úředního jazyka orgánů Evropské unie. Pokud strana hodlá v ústním řízení používat jazyk, který není úředním jazykem orgánů Evropské unie, zajistí tato strana simultánní tlumočení do anglického jazyka.

KRITÉRIA UVEDENÁ V ČL. 26 Odst. 4 TÉTO DOHODY

1. Níže uvedené je slučitelné s řádným fungováním této dohody:
 - a) podpora sociální povahy poskytovaná individuálním spotřebitelům za podmínky, že se poskytuje bez diskriminace, jež by souvisela s původem služeb; a
 - b) podpora určená k náhradě škod způsobených přírodními pohromami nebo jinými mimořádnými událostmi.

2. Vedle toho lze za slučitelné s řádným fungováním této dohody považovat i:
 - a) podporu, která má napomáhat hospodářskému rozvoji oblastí s mimořádně nízkou životní úrovní nebo s vysokou nezaměstnaností;
 - b) podporu k usnadnění rozvoje určitých hospodářských činností nebo hospodářských oblastí, pokud tato podpora nepříznivě neovlivní obchodní operace leteckých dopravců vůči zájmům stran; a
 - c) podpory k dosažení cílů schválených podle nařízení EU o horizontálních blokových výjimkách a horizontálních a odvětvových pravidel pro státní podporu poskytovanou v souladu s podmínkami v nich stanovenými.